

Sermaye devleti 3 aylık OHAL ilan etti: Gericiliğin karanlığını işçi ve emekçiler dağıtacak!

15 Temmuz'da yapılan darbe girişimini baskıcı rejimin tahkimatında fırsata çeviren dinci-gerici AKP iktidarı, gelinen yerde 3 aylık süreyle Olağanüstü Hal (OHAL) ilan etmiş bulunuyor. Milli Güvenlik Kurulu (MGK) ve Bakanlar Kurulu toplantılarının ardından bizzat Tayyip Erdoğan tarafından yapılan açıklamayla duyurulan OHAL ilanı, işçi ve emekçilerle AKP'ye muhalif tüm kesimler için koyu bir baskı ve zorbalığın hayata geçirileceğinin ifadesi oluyor.

Bu karanlık atmosferi ancak işçi ve emekçilerin direnişi parçalayabilir. Bugüne kadar tüm hak ve özgürlüklerini fiili-meşru ve militan direnişle kazanan, 12 Eylül'ün toplum üzerine serptiği ölü top-rağını Bahar Eylemleri'yle dağıtan işçi sınıfı ve emekçiler, bugünkü karanlığın da dağıtılmasında başat rol oynamak zorundadır. Aksi halde, işçi ve emekçiler, sonuçları uzun yıllar boyunca hissedilecek olan bir yıkımın faturasını ödemek zorunda kalacaklardır.

s.5

Haftalık
Sosyalist
Siyasal Gazete

ISSN 1300-3585

Sayı 2016 / 27
22 Temmuz 2016 * 1 TL

Kızıl Bayrak

www.kizilbayrak1.net

Faşist baskı ve zorbalığa karşı Tek yol devrim!

Ne parlamenter hayaller,
ne AKP gericiliğine dayalı hesaplar,
ne darbe beklentileri;
işçi ve emekçiler adına
günün tek gerçekçi alternatifi
devrimci bir sınıf hareketi yaratmaktır!

3

Darbe girişimi ve emperyalistlerle ilişkiler

Türkiye'deki gerici iktidar savaşının kanlı bir askeri darbe girişimine yol açması batılı emperyalistlerle Rusya tarafından özel bir ilgiyle izlendi.

16

15 Temmuz darbesi ve Türkiye sol hareketi

Demokrasi ya da faşizm, birinden biri tercih edilemez. Tüm bir önceki yüzyılın komünist hareketi bu hatalı tutumun ağır faturasını ödedi.

19

Robert Fisk'ten 15 Temmuz değerlendirmesi

Robert Fisk: Türkiye'nin darbesi başarısız olmuş olabilir ancak tarih, bir diğeri başarılı olana kadar çok da geçmeyeceğini gösteriyor.

Ne darbe ne AKP: Çözüm devrimde, kurtuluş sosyalizmde!

s.10

Düzen cephesi ve rejim krizi - H. Fırat

s.12

Darbe girişimleri, OHAL ilanları, gerici-faşist saldırılar...

Faşist baskı ve zorbalığa karşı tek yol devrim

15 Temmuz'da yaşanan darbe girişimi ve ardından cereyan eden olaylar dizisi, düzen siyasetinin ve toplumsal yaşamın geleceği açısından kritik gelişmeleri tetiklemiş bulunuyor. Darbe girişiminin hemen ardından hayata geçirilen uygulamalar (devletin tüm kurumlarını ve kademelerini kapsayan tasfiye operasyonları, toplumu zapturapt altına almayı hedefleyen OHAL kararı, gerici-faşist grupların sokaklara salınması vb.) siyasal, ekonomik ve toplumsal süreçlerde ciddi kırılmalara gebe yeni bir döneme girildiğini tüm açıklığı ile gözler önüne sermiş bulunuyor.

DARBE GİRİŞİMİNİ HAZIRLAYAN KOŞULLAR

15 Temmuz darbe girişimi üzerine sayısız senaryo yazıldı. Burjuva kalemler, toplumun bilincini dumura uğratmak ve gerici boğazlaşma içerisinde taraflaştırmak için adeta birbirleriyle yarış içerisine girdiler.

Ortalığa saçılan bilgi kirliliğini bir kenara iterek, son yıllarda Türkiye'de yaşanan siyasal gelişmelere bütünlüklü olarak bakıldığında, Türkiye'de darbe olasılığının kuvvetli bir ihtimal olduğu açıkça görülebilir. Kimi zaman bir dengeye otursa da aşılamaayan rejim krizi ve sermayenin ihtiyaç duyduğu siyasal istikrar ortamının bir türlü sağlanamaması, bölgesel gelişmelere bağlı olarak yaşanan dış politika iflasları, savaş ve saldırganlık politikalarının toplumsal yaşamı tehdit eden sonuçlar yaratması (birbiri ardına patlayan bombalar, kitle katliamları, Kürt illerinde tırmandırılan kirli savaş uygulamaları vb.), 7 Haziran seçimlerinin ardından parlamenter sisteme olan güvenin zedelenmesi, ekonominin kırılma yapısı ve giderek olgunlaşan kriz dinamikleri burjuva düzen cephesinde belirsizliklerle dolu bir dönemin kapılarını sonuna kadar araladı. Tüm bunlar başından beri emperyalist güçlerin desteğini alan, dahası azımsanamayacak bir toplumsal dayanışma sahibi olan AKP gericiliğinin iktidarda olduğu bir dönemde yaşandı.

Son üç yıl içerisinde gelişen olaylar ise, düzen siyasetinde yaşanan açmazın

giderek derinleştiğini gözler önüne serdi. Özellikle Haziran Direnişi ve hemen ardından gündeme gelen yolsuzluk operasyonları AKP iktidarının yıpranma sürecini ivmelendirirken, Cemaat ile AKP'nin yollarını geri dönüşü olmayacak şekilde ayırdı. Bu zeminde tekrar baş gösteren rejim krizi ise, şiddetlenerek yeni boyutlar kazandı.

Sermaye düzeninin gerçek efendilerinin, yani emperyalist güçler ile sermaye çevrelerinin Türkiye'de yaşanan tüm bu gelişmeleri kendi sınıf çıkarları doğrultusunda dikkatle izledikleri, siyasal bunalımın derinleşmesi durumunda darbe kartını bir alternatif olarak masada tuttukları ise sır değildi. Bu nedenle 15 Temmuz darbe girişimi Türkiye'nin verili koşullarında sürpriz bir gelişme olarak yaşanmadı.

Bugün hala 15 Temmuz'u hazırlayan sorunlar yerli yerinde durmaktadır ve ekonomik, sosyal ve siyasal açıdan dünya olaylarının seyri mevcut sorunların daha da derinleşeceğini işaret etmektedir. Emperyalist güçler ve sermaye çevreleri ihtiyaç duydukları "istikrar" ortamını sağlamak için önümüzdeki dönem içerisinde AKP iktidarını tahkim etmeye devam mı edecektir, yoksa askeri bir darbe yolunu mu seçecektir, bunun kendisi tamamen olayların seyrine bağlı şekillenecektir.

DARBE GİRİŞİMİNDEN OHAL'E

Darbe girişiminin bastırılmasıyla birlikte AKP iktidarı "istikrar" ve "demokrasi" söylemini özel olarak öne çıkardı. Bu süslü sözler bir yanıla toplumu manipüle etmeyi, kendi gerici çıkarlarına yedeklemeyi amaçlıyordu. Öte taraftan sermayeye ve emperyalist güçlere hizmette kusur etmeyeceklerinin, sermayenin bütünsel çıkarları için çalışacaklarının beyanı anlamına geliyordu.

AKP iktidarı, 15 Temmuz'un hemen ardından sermaye düzeninin ihtiyaç duyduğu "istikrar" ortamını yaratmak için büyük bir hızla kolları sıvadı. Darbe girişimi ile birlikte yeni bir boyut kazanan rejim krizini kontrol altına almak ve devleti tahkim etmek için devlet bünyesinde kapsamlı bir tasfiye süreci başlatıldı.

Bunu tamamlayan ikinci bir hamle ise, bütün bir toplumu hareketsiz kılmayı amaçlayan OHAL'in ilanı oldu. Böylelikle darbe girişimi karşısında "demokrasi" havarisi kesilen gerici AKP iktidarı, "siyasal istikrar" adına darbe koşullarını aratmayacak karanlık bir sürecin kapılarını sonuna kadar aralamış oldu.

OHAL ilanının iktisadi arka planı ise, yine Tayyip Erdoğan ve AKP şeflerinin konuyla ilgili yaptığı açıklamalarda açık bir şekilde formüle edildi. Erdoğan, OHAL kararını duyururken "Başta tasarrufların artırılması olmak üzere ekonomideki reformlarımız tereddütsüz sürdürülecektir. Ekonominin yurtiçi ve yurtdışındaki unsurlarının en küçük bir tereddütü olmamalıdır" diyerek, sosyal ve iktisadi yıkım programının OHAL koşullarında aralıksız süreceğini beyan etti.

FAŞİST BASKI VE ZORBALIĞA KARŞI TEK YOL DEVRİM

Güncel gelişmelere mevcut tarihsel koşullar üzerinden bakıldığında, darbe girişiminin ardından AKP eliyle devreye sokulan uygulamaların, sermaye düzeninin çok yönlü krizlerine kalıcı çözümler üretmeyeceği rahatlıkla görülebilir. Zira dünya olaylarının genel seyri ve emperyalist-kapitalist sistemin giderek derinleşen bunalımları, bu türden önlemlerle sorunların aşılmasını mümkün kılmıyor.

Bu böyle olmakla birlikte, mevcut baskı ortamının ve iktisadi saldırıların işçi sınıfı ve emekçilerin yaşamında ciddi sorunlar yaratacağı fazlasıyla açık bir olgudur. Zira sermaye devleti, hayata geçirdiği gerici-faşist politikalarla toplumu zapturapt altına alarak sömürünün katmerli bir şekilde uygulanmasının önünü açma derindedir.

Verili koşulları ileriye doğru aşmanın, baskı ve kölelik zincirlerini parçalamanın yolu ise, işçi sınıfının merkezinde olduğu toplumsal mücadeleler ve devrimci kalkışmalardan geçmektedir. Ne parlamenter hayaller, ne AKP gericiliğine dayalı hesaplar, ne darbe beklentileri; işçi ve emekçiler adına günün tek gerçekçi alternatifi devrimci bir sınıf hareketi yaratmaktır.

Verili koşulları ileriye doğru aşmanın, baskı ve kölelik zincirlerini parçalamanın yolu ise, işçi sınıfının merkezinde olduğu toplumsal mücadeleler ve devrimci kalkışmalardan geçmektedir. Ne parlamenter hayaller, ne AKP gericiliğine dayalı hesaplar, ne darbe beklentileri; işçi ve emekçiler adına günün tek gerçekçi alternatifi devrimci bir sınıf hareketi yaratmaktır.

Kızıl Bayrak

Haftalık Sosyalist Siyasal Gazete

Sayı: 2016/27 * 22 Temmuz 2016 * Fiyatı: 1 TL

Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü:

Tayfun Altıntaş

EKSEN Basım Yayın Ltd. Şti.

Yayın türü: Süreli Yaygın

Yönetim Adresi: EKSEN YAYINCILIK
Meşrutiyet Mah. Kodaman Sk. No: 111/15
Şişli / İstanbul

Tif. No: (0212) 621 74 52 - 0536 285 73 25
e-mail: info@kizilbayrak.net
twitter: @kizilbayraknet
www.kizilbayrak1.net

Baskı: SM Matbaacılık - Çobançeşme Mahallesi Sanayi Cad. Altay Sk. No: 10 A Blok - Yenibosna / İSTANBUL

Darbe girişimi ve emperyalistlerle ilişkiler

Türkiye'deki gerici iktidar savaşının kanlı bir askeri darbe girişimine yol açması Batılı emperyalistlerle Rusya tarafından özel bir ilgiyle izlendi. ABD, AB, NATO adına yapılan açıklamalarda parlamenter sisteme sahip çıktı, Türkiye'nin batı için taşıdığı önemin altı birkez daha çizildi. Darbe girişiminin ilk saatlerinde talep olması durumunda Tayyip Erdoğan'a siyasi sığınma hakkı tanıyacağını duyuran Rusya ise, askeri darbelere karşı olduğunu ve AKP hükümetini desteklediğini ilan etti.

***

Son dönemde uluslararası alanda itibarı yerlerde sürünen Tayyip Erdoğan/ AKP iktidarının Körfez şeyhleri ve Afrikalı diktatörler dışında dostu kalmamıştı. Bu boğucu izolasyonu kırmak için İsrail'le anlaşan dinci iktidar, Rusya'dan özür dileyerek soluklanmaya çalışıyordu. ABD, AB, Rusya, İran gibi güçler Türk devletiyle ilişkilere özel önem verseler de bu işin dinci iktidarla devam etmesinin artık mümkün olmadığını dile getirmekten çekinmiyorlardı.

Emperyalist/siyonist güçlerin desteğiyle işbaşına getirilen AKP iktidarının sistem için "yük" haline geldiği günlerde gerçekleşen darbe girişimi, kerhen de olsa Tayyip Erdoğan AKP'sinin desteklenmesine vesile oldu. "Saray düşkünü diktatör" birden "darbe püskürtmüş kahraman"a dönüştü. Darbe girişimi dinci iktidarla ilgili beklentiler yaratmadı ancak batılı emperyalistlerle Rusya, başka seçenek olmadığı için bu iktidarla yola devam edecekleri mesajını verdiler.

***

Türkiye'ye verilen önemin Tayyip Er-

doğan güdümlü AKP ile bir ilgisi yok. Savaş aygıtı NATO'nun ikinci büyük ordusunu besleyen Türkiye ittifakının Güney sınırının da bekçisidir. ABD emperyalizminin Ortadoğu politikalarının sıçrama tahtası olan Türkiye tekeller için büyük bir pazar ve ucuz işgücü cennetidir aynı zamanda. Tüm bunlar, batılı emperyalistlerin "stratejik müttefikimiz" diye tanımladıkları Türk devletiyle ilişkilere verdikleri önemin kaynağına işaret ediyor. Benzer bir durum Rus burjuvazisi ve Putin yönetimi için de geçerlidir. Nitekim Rus savaş uçağının düşürülmesinden sonra Tayyip Erdoğan AKP'sinin burnunu sürten Putin yönetimi, her fırsatta Türkiye ile ilişkilere verdikleri önemin altını da çizmiştir.

Askeri, mali ve siyasi alanlarda emperyalist sistem için önem taşıyan bir devletle ilişkilerin sürdürülmesinin önemi açıktır. Ancak bu durum emperyalistlerin dinci iktidarın her şeyine katlanacakları anlamına gelmez. Belirtelim ki, emperyalistlerin AKP iktidarını itibarsızlaştırmaları faşist baskı ve zorbalığı yoğunlaştırmasından değil, kaçak saraydaki şefin dış politikayı iç politikaya feda etmesi ve bunun yarattığı sonuçlardan kaynaklanıyor. Bilindiği üzere bu güçler, 12 Eylül faşist darbesinin başarısını NATO'nun Brüksel'deki karargahında kutlayanlardır.

***

Darbe girişiminin oluşturduğu atmosferi her alanda istismar etmek için harekete geçen dinci iktidarın askeri cuntaları aratmayan icraatları, verilen desteğe belli kayıtlar düşülmesine yol açtı. ABD, AB, NATO ve Rusya tarafından yapılan açıklamalarda darbeye karşı AKP iktidarı-

na destek yinelenirken, hükümetin anayasal sınırlar içinde hareket etmesinin önemine de dikkat çekiliyor.

İdam cezasının geri getirilmesi tartışmaları, Fethullah Gülen'in iadesi konusunun gündemde tutulması, şeriatçı linç çetelerinin sokaklara salınması, ale ni bir hal alan işkenceler, Olağanüstü Hal kararı alınması, süre avının on binlerce kişiye ulaması vb... Bu tablo darbeden kurtulan iktidarın burjuva anlamda demokratik olmaktan uzaklığını kanıtlıyor. Sistemin efendileri için esas sorun bu değil, AKP iktidarının icraatlarının ülkedeki kaosu daha da derinleştirmeye aday olmasıdır. Tayyip Erdoğan'la müritlerinin birbirini izleyen dayatmacı açıklamaları da emperyalist merkezlerdeki hoşnutsuzluğu artırıyor.

***

Tek adam sultasına dayalı dinci-faşist rejimi tahkim etmeyi sistemin genel çıkarlarının üstünde tutan AKP iktidarının, emperyalist efendileriyle gerilim yaşamaya devam etmesi kaçınılmazdır. Bu gerilimin hangi noktaya varacağı ve ne tür sonuçlar üreteceği ilerleyen süreçte belli olacak.

AKP'nin efendileriyle geriliminin nasıl sonuçlanacağından bağımsız olarak, darbe girişimini fırsat bilen dinci iktidarın işçi sınıfıyla emekçilere kaba köleliği dayatma, demokratik/sosyal hakları son kırıntısına kadar gasp etme, ilerici-devirmci mevzileri ortadan kaldırmak için saldırıya geçme riski mevcuttur. Olası saldırıları püskürtmenin ve mevzileri savunmanın yegane yolu ise birleşik militan bir direniş örnektir.

ABD ve Rusya'dan 'darbe' açıklamaları

Türk sermaye devletinin efendisi ABD'nin Dışişleri Bakanı John Kerry, 15 Temmuz akşamı yaşanan gelişmelerle ilgili olarak ABD adına ilk açıklamayı gece yarısı yaptı. Kerry, "Türkiye için istikrar, barış ve süreklilik umduğumu söylüyorum" diye konuştu.

Bu açıklamadan kısa bir süre sonra, ABD Dışişleri Bakanlığı tarafından yapılan açıklamada ABD Başkanı Barack Obama'nın ABD Dışişleri Bakanı John Kerry ile görüştüğü "demokratik olarak seçilen hükümeti" destekleme kararı aldığı öne sürüldü.

Rusya Dışişleri Bakanı Sergey Lavrov tarafından yapılan ilk açıklamada ise "Türkiye'deki olaylara ilişkin reel zamanda bilgiler alıyoruz. Her türlü ölümcül çatışmadan uzak durulması ve tüm sorunların anayasa çerçevesinde çözülmesi gerek" ifadelerine yer verildi.

Peskov, Türkiye'de her kim yönetimdeyse Rusyalı turistlerin güvenliğinden onun sorumlu olduğuna dikkat çekti.

20 Temmuz günü de Rusya Dışişleri Bakanlığı Sözcüsü Mariya Zaharova darbe girişiminin NATO Zirvesi'nden bir hafta sonra gerçekleştiğine değinerek, "bölge güvenliğini tehdit edecek" bu girişime NATO'nun önceden hazırlıksız olmasını ve Türkiye'yi uyarmamasını eleştirdi. Zaharova NATO'nun bunun yerine kendi yarattığı "Rusya tehdidi" ile meşgul olduğunu söyledi.

NATO Genel Sekreteri Stoltenberg ise "itidal, sükunet ve Türkiye'nin demokratik kurumları ile anayasasına tam saygı gösterilmesi çağrısında bulunuyorum. Türkiye değerli bir NATO müttefikidir" dedi.

Yaşanan "darbe girişimi" dünya medyasında da geniş yer buldu. New York Times gazetesi, yaşanan darbe girişiminin "Ortadoğu'da bulunan ve NATO'nun kilit bir üyesi, ABD'nin ise önemli bir müttefiki olan Türkiye'yi istikrarsızlaştırdığını" ifade etti. The Guardian gazetesi ise "yaşanan olağanüstü olayların, Türkiye'nin seçilmiş hükümetinin nispeten istikrarlı olduğunu düşünen pek çok dış politika uzmanını şaşkına çevirdiği" ifadelerine yer verdi.

AKP “darbe girişimi” gerekçesiyle darbe koşulları yaratmaya çalışıyor

15 Temmuz günü gerçekleşen “darbe girişimi”nin ardından her gün televizyonlar ve internette “FETÖ’cü” devlet memurlarının gözaltına alınması ve tutuklanmasına dair haberler, “darbe” gününe dair videolar ve fotoğraflar dönüyor. Bunun dışında tüm televizyon kanallarında sürekli “halkın demokrasiye sahip çıktığı”, “demokrasi şöleni”, “demokrasi-nin kazandığı” türünden programlar yayınlanıyor.

GERİCİ GÜRUHLAR SOKAĞA SALINIYOR

Tüm bu yaygara ve toz dumanın içinde dinci-gerici AKP iktidarı, devlet kademelerindeki cemaatçileri ayıklamanın yanı sıra, sahip çıktığını iddia ettiği demokratik hak ve özgürlüklere el uzatıyor. “Demokrasiye sahip çıksın” diye sokaklara çağrılan gerici gruplar eliyle boğucu-gerici bir atmosfer yaratılmaya çalışılıyor. Sürekli zam yapılan, halihazırda zaten pahalı olan ve 1 Mayıs’lara katılımı engellemek için kapatılan ulaşımın günler boyunca ücretsiz hale getirilmesiyle de bunun yolu düzlendi. Türkiye’nin pek çok ilinde sokağa çıkan gruplar şeriat sloganları ile meydanları işgal etti.

Gerici gruplar kimi illerde Gazi Mahallesi gibi devrimci-ilerici insanların, Alevi ve Kürtlerin yoğun olarak yaşadığı semtlere saldırmaya kalktılar. İstanbul’da “darbe” günü kapatılan yollar bilinçli olarak Armutlu Mahallesi’ne yönlendirilerek burada da saldırıların önü açılmaya çalışıldı. Antakya’da “demokrasi”ye sahip çıkanlar arasında, Suriye’de kadınlara-çocuklara tecavüz eden, katliamlar yapan ÖSO çetesinin bayrağını taşıyanlar vardı. İzmir’de ise bu gerici gruplar, “darbe”ye karşı çıkarak “saat kulesine” saldırdılar. Bu hareketin anlamsızlığı ve ‘yıkıcılığı’ bir yana, hemen her yerde sabahlara kadar gerici sloganlarla, bozkurt işaretleriyle yolları, meydanları işgal ettiler, kimi yerlerde sağa sola ateş eden gruplara polis hiç dokunmadı. Üstelik bütün bunlar, demokratik hakların ve şiarların haykırıldığı işçi, memur, gençlik eylemlerine, 1 Mayıs’lara yasaklanan meydanlarda, sokaklarda yaşandı.

Yine Erdoğan’ın “demokratlar”ı, yaptıkları açıklamayla kadını ikinci sınıf insan gören zihniyetlerini bir kez daha yinelediler. Bunlar “hanımların meydanlarda olması doğru değil” dedikleri açıklamada, kadınlara “demokrasiye sahip çıkma”yı bile yakıştıramadılar, “hanımlar evde dua ederken erkeklerimiz hüküme-

te sahip çıkacaktır” dediler.

Belirtmek gerekiyor ki eğer 15 Temmuz günü bir darbe gerçekleşseydi bu darbe yönetimi de hak ve özgürlüklerin gasp edilmesi konusunda AKP’den geri durmayacaktı. Bunu dünyanın ve Türkiye’nin askeri darbe deneyimleri açıkça gösteriyor.

AKP İKTİDARI DÖNEMİ: DEMOKRATİK HAK VE ÖZGÜRLÜKLERİN GASP EDİLDİĞİ BİR DÖNEM

Tüm bunların da bir kez daha gösterdiği gibi AKP, onun taraftarları ve kitlesi, demokratik ilişkilerden ve demokrasi kültüründen yoksundur. Türkiye’nin AKP iktidarıyla geçen son 14 yılı demokratik hak ve özgürlüklerin bir bir tırpanlandığı bir dönemdir. Sokaklarda demokratik hak ve özgürlüklerine sahip çıkan insanlar polis tarafından işkenceye uğramış, katledilmiş, tutuklanmıştı. Başta şefleri Tayyip Erdoğan olmak üzere dinci-gericiliğin tüm sözcüleri yaptıkları açıklamalarla demokrat-ilerici birikime karşı oy tabanlarını “kindar” olarak şekillendirmeye çalıştılar. Bu 14 yıllık “demokrasi”yi inşa edenlerin şefi Tayyip Erdoğan “Emri ben verdim” pervasızlığı ile yapılan katliamlara, polis terörüne sahip çıkmıştı. Yani “demokrasi ve milli iradeye” sahip çıkma lafları yalandan başka bir şey değildir.

Son olarak gericilik odağı AKP’nin şefi Tayyip Erdoğan, bir kez daha Gezi Parkı’na gözünü dikti. Yaptığı açıklamayla “istense de istenirse de” Gezi Parkı’na Topçu Kışlası denen ucubeyi yapmaya kararlı olduğunu söyledi. Erdoğan’ın zorbalığına, yasa-kural tanımazlığına karşı

kitlesel ve militan bir halk hareketinin başladığı yer olan Gezi Parkı’nın bir kez daha hedefe çakılması, biat etmeme, hak arama ve mücadele etmenin kendisine yapılan bir saldırıdır.

SİYASİ TUTSAKLARIN HAKLARI GASP EDİLİYOR

AKP’li 14 yılda, demokratik hak ve özgürlüklerin genişlemesi, işçi ve emekçilerin taleplerinin kazanılması için mücadele eden devrimci ve ilerici hapishanelere dolduruldu. Son 15 yılda yüzde 250 artan tutuklu sayısı 2016 başı itibarıyla 180 bine dayandı. Demokratik hak ve özgürlükler için mücadele edenler hapishanelere doldurulduğu gibi, şimdiki yasalarda bile yer almayan bir keyfiyet, pervasızlık ve zorbalıkla tutsaklara tecrit içinde tecrit uygulandı. Her gün artan görüş, mektup, yayın yasaklarının yanı sıra, darbenin ardından geçen birkaç gün içerisinde Adalet Bakanlığı’nın talimatıyla, tüm hapishanelerde tahliye zamanı gelen siyasi mahpusların serbest bırakılmaması istendi. Yine aynı emirle siyasi tutsakların avukat, aile, telefon görüşü, iletişim hakları ellerinden alındı. Sincan 2 Nolu F Tipi Hapishanesi’nde görüş süreleri yarıya düşürüldü.

Yine AKP şeflerinin açıklamalarıyla gündeme getirilen idam cezası tartışması da eğer uygulamaya sokulursa devrimci ve ilerici güçleri hedefleyecektir.

Son 14 yılda adım adım bir polis rejimine çevrilen Türkiye’de büyük kentlerin meydanları ve merkezi ulaşım noktalarında PÖH, TEM ve bilimum polisler çanta-üst araması, GBT sorgusu ile toplumu terörize ediyor. Darbeden sonra-

ki birkaç gün içinde sadece İstanbul’la 1800 özel hareketçi polis takviyesi yapıldı. Bunlar yalnızca sınırlı ilk uygulamalar olarak görülmelidir. Gerici-zorba AKP iktidarı 1971 ve 1980 darbelerinde görülen darbe koşulları ve sıkıyönetim uygulamalarını 15 Temmuz “darbe”sini savuşturduktan sonra kendisi uygulamaya başladı. Hedefte bugüne kadar kendi yasalarına bile uymadan tutukladığı, katlettiği devrimci-ilerici güçler vardır. Nasıl kendi tezgâhladığı Suruç ve Ankara katliamlarının ardından kitlesel gözaltı ve tutuklama operasyonları başlattıysa, bundan sonrası için hedeflenen de bu tarz uygulamalardır.

BİR KEZ DAHA “MAĞDUR” EDEBİYATI

19 Temmuz günü ise Türk Silahlı Kuvvetleri (TSK) tarafından yapılan açıklamada, “darbe” günü Milli İstihbarat Teşkilatı’nın (MİT) bir darbe olacağına dair istihbaratının TSK’ya iletiliği belirtildi. Şunu da akılda tutmak gerekiyor ki AKP’nin başarısız bir darbe tezgâhlanmasına yol vermesi, bunu da zorba iktidarı tahkim etmenin bir dayanağı haline getirmesi muhtemeldir. Şu an kesin birşey diyemiyorsak bile, bu AKP gericiliğinin yapmayacağı bir iş değildir. Suruç, Ankara katliamları sonrasında bile yapılan, AKP’nin çok iyi bildiği “mağdur” edebiyatı hepimizin aklında.

Son olarak vurgulayalım ki 15 Temmuz ve ertesi gün asker ve polisin tuttuğu meydanlar, sokaklar, köprüler işçi ve emekçilere aittir. Gerçek “demokrasi” ve özgürlük ancak bu alanlar özgürleştirildiğinde gelecektir. Bunun yolu da ancak işçi ve emekçilerin kendi bağımsız devrimci sınıf mücadelesidir.

Gericiiliğin karanlığını işçi ve emekçiler dağıtacak!

15 Temmuz'da yapılan darbe girişimini baskıcı rejimin tahkimatında fırsata çeviren dinci-gerici AKP iktidarı, gelinen yerde 3 aylık süreyle Olağanüstü Hal (OHAL) ilan etmiş bulunuyor. Milli Güvenlik Kurulu (MGK) ve Bakanlar Kurulu toplantılarının ardından bizzat Tayyip Erdoğan tarafından yapılan açıklamayla duyurulan OHAL ilanı, işçi ve emekçilerle AKP'ye muhalif tüm kesimler için koyu bir baskı ve zorbalığın hayata geçirileceğinin ifadesi oluyor. Bu, aynı zamanda AKP'nin gerici saldırılarının sorunsuzca sonuca ulaştırılması için uygun zeminin yaratılması anlamına geliyor.

DEMOKRATİK HAK VE ÖZGÜRLÜKLER GASP EDİLECEK

OHAL ilanıyla birlikte ülkede toplumsal muhalefetin nice bedeller ödeyerek kazandığı demokratik hak ve özgürlükler gasp edilecek. Toplantı ve gösteri yürüyüşleri OHAL gerekçesiyle yasaklanacak; devrimci ve ilerici kurumlarla muhalif örgütler baskı altına alınacak, faaliyetleri engellenecek; devrimci ve demokratik kurumlara yönelik polis baskınları artacak; basına yönelik baskı ve engellemeler had safhaya ulaşacak vb...

Bunun yanında, fiili olarak işleyen polis rejimi uygulamaları yasal kılıfa uyduurularak arttırılacak. Polis aramaları,

Dinci-gerici AKP iktidarının OHAL ilanı, işçi sınıfı ve emekçilerle her türlü muhalif kesim için karanlık bir dönemin başlaması demek oluyor. Bu karanlığı dağıtmanın yolu ise devrimci işçi hareketinin yaratılmasından geçiyor.

GBT kontrolleri ve çevirmelerin yanında, toplumu baskı altına alacak ve terörize edecek her türlü uygulama yaygınlaştırılacak.

SOSYAL YIKIM VE KÖLELİK SALDIRILARI ARTACAK

Her türlü muhalif sesin ezilmeye çalışacağı bu dönemde işçi ve emekçiler kapsamlı saldırılarla karşı karşıya kalacak. Sermayenin istediği sosyal yıkım ve kölelik saldırıları, OHAL atmosferinde sorunsuzca hayata geçirilmek istenecek.

Zira bu dönemde işçilerin en sıradan hak arama eylemleri bile "ülke koşulları" gerekçe gösterilerek engellenecek, grev ve direnişler yasaklanacak. "Olağan" dönemde bile grevleri "milli güvenliği tehdit ettiği" bahanesiyle yasaklayan gerici iktidar, bu dönemi ülkeyi sermaye için dikensiz gül bahçesine çevirmenin fırsatı olarak kullanacak.

GERİCİLİK PERVASIZCA SALDIRACAK

OHAL ilanı "devlete sızan paralel yapının temizlenmesi" gerekçesine dayan-

dırılrsa da, esasta darbe girişimini fırsata çeviren AKP'nin gerici hedeflerini ete kemiğe kavuşturulmasına zemin hazırlayacak. Dinci gerici toplumu gerici ekseninde dönüştürmesi çabaları bu dönemde daha da artacak. Eğitim ve diğer alanlarda dinci-gerici dönüşüm süreci hızlandırılacak vb...

Yanı sıra, Tayyip Erdoğan'ın "tek adam rejimi" hayalinin gerçek olması için kollar sıvanacak, başkanlık sisteminin yolu düzlenecek.

İŞÇİ SINIFI VE EMEKÇİLER BU KARANLIĞI DAĞITABİLİR

Dinci iktidarın toplum üzerinde kurmaya çalıştığı bu karanlık atmosferi ancak işçi ve emekçilerin direnişi parçalayabilir. Bugüne kadar tüm hak ve özgürlüklerini fiili-meşru ve militan direnişle kazanan, 12 Eylül'ün toplum üzerine serptiği ölü toprağını Bahar Eylemleriyle dağıtan işçi sınıfı ve emekçiler, bugünkü karanlığın da dağıtılmasında başat rol oynama zorunluluğuyla karşı karşıyadır. Aksi halde, işçi ve emekçiler, sonuçları uzun yıllar boyunca hissedilecek olan bir yıkımın faturasını ödemek zorunda kalacaklardır.

Kurtuluşun yolu ise devrimci işçi hareketidir!

BAĞIMSIZ DEVRİMCİ SINIF PLATFORMU

"Demokrasi savunucusu" gerici çeteler sokaklarda!

15 Temmuz'da bir darbe girişimi yaşandı. Gerekçelerinin başında "demokrasiyi tesis etmek" vardı. Erdoğan ve AKP'nin başını çektiği düzen güçleri de kitlelere sokağa çıkın 'demokrasiye sahip çıkın' çağrıları yaptılar. Bütün bu 'demokrasi' havarileri yıllardır savaş ve saldırganlıkla, gerici politikalar ve taraflaşmalarla, derinleşen ekonomik ve siyasal krizle, Kürt halkına yönelik kirli savaş ve Ortadoğu politikasıyla en temel demokratik hakları yok sayanlardı. Oluşturdukları bu gerici atmosferle beraber gerici faşist güçleri beslediler. Kürt halkının, Alevi emekçilerin, devrimci ve ilerici güçlerin üzerine saldırdılar. Bunu da kendi çürümüş iktidarlarını yaşatmak için yaptılar.

Çünkü biliyorlardı ki; kapitalizm sürekli krizler yaratmaktaydı ve bunun sonucu olarak devreye sokulan yıkım programları kitlelerin öfkesini büyütüyordu. Bu öfkenin kendi iktidarlarına

yönelmemesi için gerici beslemeleri gerekiyordu.

Çünkü biliyorlardı ki; kapitalizm gerici, gerici. Miadını doldurmuştu. Bu baskı ve zorbalık düzeni, sömürü ve kan düzeni başka türlü ayakta duramaz.

Çünkü Haziran Direnişi'nde halkın öfkesini ve gücünü bir kez daha görmüşlerdi. Bu öfkenin ve gücün açığa çıkmasını engellemek için, gerici toplumsal yaşamın tüm alanlarına kadar örgütlemeye çalıştılar. İŞİD vb. cihatçı çeteleri beslediler, desteklediler ve yeri geldiğinde kullandılar.

Bugün darbe girişimi karşısında sokağa salınan sözde demokrasi savunucuları Kürt halkına, HDP binalarına saldırıyor; devrimci-ilerici güçlerin yaşadığı politik mahalleleri hedef alıyor; Alevilere, Suriyelilere yönelik saldırılar gerçekleştiriyor; sokak ortasında kafa kesiyor, linç girişiminde bulunuyor ve bunları da 'demokrasi' adına yapıyor.

Söz konusu gerici gruplar İstanbul Gazi'de ve Okmeydanı'nda polisle işbirliği içinde emekçilere saldırdılar. İstanbul-Sarıgazi'de, Ankara-Tuzluca'yı'da polis tacizleri yaşandı. Yine Ankara'da Önder ve Battalgazi mahallelerinde Suriyelilere yönelik saldırılar gerçekleşti. Antakya Armutlu ve Sümerler, Ankara Şahintepe mahallelerinde, Malatya Paşaköşkü'nde provokasyonlar yaşandı. Kadıköy-Moda'da 'ahlak bekkiliği' adı altında saldırılar gerçekleştirdiler. Hopa'da provokasyonlara karşı çıkanlara polis saldırdı, gözaltına aldı. Kocaeli'de, Hatay'da, Osmaniye'de, Körfez'de, İskenderun'da, Sancaktepe'de HDP binalarına yönelik saldırılar yaşandı. Ankara'daki 10 Ekim Anıtı parçalandı. Taksim'de tepki gösteren bir kadın gerici grup tarafından darp edildi, ardından polis kadını ve çocuğunu gözaltına aldı. Esenyurt'ta Halkevi'nin pankartının indirilmesine engel olmaya çalışan iki kişi

biri boğazından olmak üzere bıçaklandı. Almanya'da darbeyi protesto bahanesiyle Suruç çadırına saldırdı. Bütün bunlar yaşanırken Nusaybin'de iki Kürt kadın katledildi, ilçeye girmek isteyenlere polis saldırdı.

Elbette bunlar sayabildiklerimiz sadece.

Bu gerici grup ve devlet güçleri birçok mahalleden kovuldular. Faşist saldırılara karşı birçok mahallede kitleler kendilerini savundu, barikatlar kurdu, nöbet tuttular.

AKP iktidarı tarafından halen sokağa çıkma çağrıları yapılıyor. Bütün düzen güçleri, gazetelerden, TV'lerden, sosyal medyadan ve camilerden yaptıkları çağrılarla gerici grupların sokaktan geri çekilmemesi için uğraşıyorlar.

Son söz olarak şunu söyleyelim: Bugün gerici-faşist grupların sahnede yer aldığı gösteriler burjuvazinin emekçileri davet ettiği "demokrasi şöleni"nin aynasıdır. Bu şölenlerde ne denli kanlı katliamların tezgâhlandığını görmek için, tarihe şöyle bir göz atmak yeterli olacaktır.

R.U. KURŞUN

Ne dinci-gerici AKP iktidarı ne de darbe

Yegane alternatif sosyalist işçi-emekçi iktidarıdır!

D. Yusuf

Alabildiğine bir belirsizlik, düzensizlik, karmaşa ve kaos... Türkiye'nin bugünkü tablosunu bunlar karakterize ediyor. Bugünkü koşullar öyledir ki kesin tahliller yapmak çok zor. Zira her yeni gün yeni bir gelişmeye sahne olabiliyor. Hiçbir şey kalıcı değil, olayların seyri her an değişebilir, yeni bir yön alabilir. 15 Temmuz gecesi sahne alan darbe girişimi bu durumu bir kez daha kanıtlamış bulunuyor.

Yine de şu soru cevaplanmayı bekliyor: 15 Temmuz gecesindeki darbeyi teşğhlayanlar kimlerdi? Bu soruya ve bu sorunun çağrıştıracağı başka sorulara, ancak önümüzdeki günlerde doyurucu cevaplar verilebilir. Kaldı ki esasen ve bu aşamada bunun çok da önemi yok.

En kısa ve en yalın bir anlatımla, günümüz Türkiye'sinde dinci-gerici AKP iktidarının yıkılması ya da devrilmesi, başındaki "tek adam"ın, yani, Erdoğan diktatörünün kovulması, toplumun yarısının acil ve yakıcı ortak arzusudur. "Bu iktidar yıkılmaz" şeklinde en ileri düzeyde bir umutsuzluğu yaşayan kimi çevreler, bu olsun da nasıl olursa olsun diyorlar. "Bu olsun da"ya darbe de dahildir.

Bir kere, darbe istenince ya da ha deyince gerçekleşmez. Darbe için, bu çerçevede de AKP'nin devrilmesi ya da yıkılması için bir takım koşulların oluşması şarttır. Ve nereden bakılırsa bakılsın, AKP iktidarının devrilmesi için koşullar henüz tam olarak elverişli hale gelmemiştir. Elbette ki dinci-gerici iktidar toplumun yarısının nezdinde epeyce yıpranmıştır, dahası onların nezdinde meşruiyetini de yitirmiştir. Bu kitle AKP iktidarı ile kavgalıdır da. Dahası dinci-gerici iktidar büyük bir bağlılıkla hizmet ettiği egemen sınıf ve sistemin efendileri -yani ABD ve AB emperyalizmi- nezdinde de yıpranmıştır. Ancak bu kadarı yeterli değildir. AKP iktidarının devrilmesi için zaman henüz erkendir. Bu gerici iktidarın, emperyalistler nezdindeki yıpranma da dahil, daha fazla yıpranması, karmaşanın daha bir artması ve kavganın daha ileri boyutlar kazanması gerekir. Bir toplumsal destek gerekliliği bir diğer koşuldur. Bu başlıca koşullar bir araya gelmemişse eğer, bir askeri darbe, olsa olsa maceracı ve haliyle sonuç alıcılıktan uzak, başarısız bir girişim olmaya mahkumdur. 15 Temmuz darbe girişimi de tam olarak bu nitelikte bir girişim olmuştur.

Şöyle ki, Türk ordusu her şeyden önce Amerikancı ve NATO'cu bir ordudur. Çok

kısa süre zarfında açığa çıkmıştır ki darbe onların desteği ile yapılmamıştır. ABD ve AB çok net biçimde AKP iktidarına desteklerinin devam ettiğini açıklamışlardır. Keza TÜSİAD'ın anında yaptığı açıklama ile yerli egemen sınıfın desteğinden yoksun olduğu da anlaşılmıştır. Tüm bir kurum, yani orduyu ve iradesini temsil eden bir girişim olmadığı bir başka gerçektir. Tam tersine bu girişimin TSK'nın içindeki azınlık bir kesimin erken ve maceracı bir girişimi olduğu daha ilk saatlerde açığa çıkmıştır. Önemli bir nokta da şudur ki bu girişim, toplumun hiç değilse belli bir çoğunluğunun gönüllü ya da hayırhah desteğini de alamamıştır. Gerçek tam olarak budur.

Bu darbe girişimi, yeni bir karmaşaya yol açsa da geleceğe dönük çeşitli korku ve kaygıları tetiklese de sonuç olarak başarısız bir girişim olmuştur. Her şeyden çok darbeyi yapanları ve onlar üzerinden de arkasındaki gücü ve iradeyi yıpratmıştır. Kelimenin gerçek anlamıyla, iktidar kavgası içinde olduğu dinci-gerici AKP iktidarının ekmeğine yağ sürmüşlerdir. AKP iktidarının kendisini tahkim etmesi ve ebedi şefi Erdoğan'ın kişisel hırs ve heveslerini arzuladığı yere taşıması için, kendilerinin dahi aklına gelmeyen yeni imkanlar ve fırsatlar yaratmışlardır.

KARANLIK GÜNLER BEKLİYOR

15 Temmuz darbe girişiminin arkasındaki güçler AKP iktidarı ile aynı hamurdandır. Aynı ölçüde dinci-gerici ve çağdışıdır. İşçi ve emekçilere, Kürt halkına, Alevilere, ilerici ve devrimcilere karşı aynı derecede düşmandırlar. Onlar da AKP gericiği gibi Amerikancı, NATO'cu ve sermaye yanlısıdır. Onlar

da bir sermaye gücüdürler. Demokrat olmak, demokrasiden yana olmak onların da fitratında yoktur. Azılı bir anti-komünizm bu gerici güruhun öteden beri en karakteristik niteliğidir ve çok eskilere dayanmaktadır. Onlar da katliamcı ve katildirler. Aydınlıktan değil, koyu karanlıktan yanadırlar.

Tam da bu nedendir ki bu darbe girişimi başarılı olan bir darbe girişimi olsaydı, çok kesin olarak, Türkiye karanlığın hüküm sürdüğü, hatta daha da koyulaştığı bir Türkiye olacaktı. En kısa anlatımla, işçi ve emekçilerin kaderi değişmeyecekti. Tam tersine, yeni ve daha acımasız iktisadi, sosyal, siyasal, kültürel ve moral çok yönlü saldırıların boy hedefi olmaya devam edecekti. Kürt sorunu şimdiki iktidarda olduğu gibi çözümsüz kalmayı sürdürecekti, giderek daha da kangren bir sorun haline gelecekti. Tarihinin en ırkçı-faşist saldırıları ile baş başa kalacaktı. Alevi emekçileri bu kez kitlesel kırılmaların muhatabı yapılıacaktı. Anti-komünizm azgınlaşacak, ilerici ve devrimci güçlere dönük ardı arkası gelmeyen süre avları dönemi başlayacaktı.

Dinci-gericilik hiçbir zaman ve hiçbir yerde demokrat olmamıştır. Dinci-gerici bu çağdışı güçlerden demokrasi beklemek budalalığın dik alasıdır. Akıl almaz bir aymazlıktır. Türkiye'de hali hazırda hüküm sürmekte olan, demokrasinin zerresinin dahi söz konusu olmadığı bugünkü koyu polis rejimi ve koyu karanlık bunun somut kanıtıdır ve fazla söze gerek bırakmamaktadır. Ayrıca, "AKP iktidarı askeri vesayete son veriyor, Kopenhag Kriterleri'ni savunuyor, AB uyum yasaları çıkardı, şimdi de Kürt sorununu çözecek vb." aymazlığının ileri derecesini sergileyen Kürt hareketi ve liberal sol çevreler

için ibret verici dersler içermektedir.

15 Temmuz gecesinde başlayan demokrasi çığırkanlığını yapan dinci-gerici AKP ve başındaki "tek adama", Erdoğan'a gelince; onların da geçmişleri olan bu gerici güruhtan hiçbir farklılığı bulunmamaktadır. Kavgaları sadece ve sadece bir çıkar kavgasıdır. Bu kavgada üstün gelmek için kendilerine gerekli olan iktidar tekeli için sürdürülen bir iktidar kavgasıdır.

Son darbe girişimi başarısızlıkla sonuçlanmıştır. Darbe bastırılmıştır. AKP iktidarı ABD, AB ve TÜSİAD oligarklarının da desteğini almış olarak oldukça rahatlamış olmanın kendisine kazandırdığı moral ve motivasyonla, mide bulandırıcı bir demokrasi çığırkanlığı yapmaktadır. Daha şimdiden görülmektedir ki, bu dinci-gerici güruh, bu başarısız girişimi, ölçsüz biçimde ve tam bir utanmazlıkla yeniden yüzüne "demokrat" maskesi geçirmenin, darbeye karşı demokrasiyi savunduğu ve temsil ettiği aşağılık yalanını pompalamanın vesilesi yapacaktır. Uzun süredir iktidarda kalmanın en iyi yolunun Kürt düşmanlığı yapmak olduğunu düşünüyor ve bu nedenle de Hitler vahşetine rahmet okutan, hiçbir kuralın, yasanın, ölçünün olmadığı, her şeyin Erdoğan'ın ağzından çıkan bir söze bağlı olduğu kirlili ve karanlık bir savaş yürütüyordu. İçeride ve dışarıda, efendilerinin telkinleri de dahil, yapılan tüm çözüm masasına dönüş çağrılarını, "tek şartla, kayıtsız koşulsuz teslim olsunlar" cevabını veriyordu. Önü alınmaz ise eğer, şimdi bu yolda daha kararlı biçimde yürüyecektir. Ve zaten bu düşünce ile savaşın ihalesini yeniden orduya devretmiştir.

AKP iktidarı bundan böyle sosyal yıkım saldırılarında sınır tanımayacaktır ve hazırda beklettiği sosyal yıkım paketini en kısa sürede gündeme getirecektir. Keza, darbe bahanesi ve ek olarak da IŞİD denen çetenin katliamlarını bahane ederek polis rejimi uygulamalarını iyice kurumsallaştıracaktır. Demokrasinin kırıntılarının dahi söz konusu olmadığı bir faşist polis devleti dönemi başlatacaktır. Ve bunu Erdoğan'ın peşinde olduğu, Hitler'in Führer örneği gibi bir "tek adam" ya da "reis" konumu ile taçlandırmaya çalışacaktır. Orduyu yanına almıştır. Bu başarısız girişim onları biraz daha yakınlaştırıp kaynaştıracaktır. Polis ise kendi polisidir. "Osmanlı Ocakları" adlı sivil faşist çeteler bundan böyle öne çıkar-

tlacak, onlara sınıf mücadelesinde kullanılmak amacı ve hedefi ile meşruiyet kazandırılacaktır.

Bu gerici iktidar bu olay sırasında da görüldü ki hala toplumun yarısının desteğine sahiptir. Öte yandan “demokrasi ve milli irade” yalanı ile onları sokaklara çıkartma başarısını gösterebilmiştir, son iki günlük tablonun en dikkate değer yönlerinden biri de budur. AKP gericiliği din istismarını en ileri noktaya taşıyarak dışarı çıkarttığı bu bilinçsiz ve uyuşturulmuş kitleyle açıkça bir iç savaş provası yapmıştır. Bununla da en çok, başta Kürt halkı olmak üzere, toplumun diğer yarısına bir mesaj vermiştir. Bir ibret verici gerçek de budur. Bu ders, yaşanan bunca deneyime rağmen hala dinci-gericilikten demokrasi ve Kürt sorununun çözümünü bekleyenlere, bu gericiliğin başında bulunduğu tükenmiş ve iflas etmiş cumhuriyetten “Demokratik Cumhuriyet” üretmeye çalışanlara ithaf olunur.

SON SÖZ YERINE...

Bugüne dek yapılan hiçbir darbe demokrasi üretmemiştir. Hepsini de işçileri, emekçileri, Kürt halkını, Alevi emekçilerini, ilerici ve devrimci güçleri, onlara tarifsiz acılar yaşatan akıl almaz faşist bir zulmün ve zorbalığın boy hedefi yapmışlardır. 15 Temmuz günü darbe girişimi de amacına ulaşsaydı eğer, tartışmasız olarak aynı şeyi yapacaktı. Bu aynı şeyi 14 yıldır dinci-gerici AKP iktidarı yapmaktadır. Bundan sonra da bunu yapacaktır.

Türkiye bu iktidar döneminde koyu bir karanlığın yaşandığı bir ülke haline gelmiştir. Türkiye’de faşist bir polis rejimi hüküm sürmektedir. Bu rejimin başında ise hiçbir yasa, kural ve ölçü tanımayan bir cumhurbaşkanı durmaktadır. Her şey onun iki dudağından çıkacak sözlere bağlıdır. Bunun kendisi dahi Türkiye’nin ve cumhuriyetin geldiği noktayı göstermektedir ki bu vahim bir tablodur. Toplum bu düzeni ve cumhurbaşkanını artık kaldırmamaktadır ve bu giderek daha belirgin hale gelecektir. Öncelikle buna inanılmalıdır.

Bu gerici iktidarın avantajlarının yanı sıra çok sayıda dezavantajı da vardır. Bu iktidar küçümsenmemelidir. Hala bir güçtür, son derece merkezileşmiş bir iktidardır. Bu inkardan gelinmez bir gerçektir. Fakat öte yandan bu, tersinden bu iktidarın tarihinin en zayıf, en aciz ve en çıkışsız döneminde olduğu gerçeğini de barındırmaktadır. Bunun kendisi, bu iktidarın yıkılmaz olmadığını, tam tersine yıkılışını beklediğini de anlatmaktadır. 15 Temmuz başarısız darbe girişimi ona bir moral aşılansa da bu gerçeği esasta değiştirmeyecektir.

Ne askeri faşist darbeler ne dinci-gerici AKP iktidarı ve ne de günümüzde tepeden tırnağa bir terör ve şiddet aygıtı haline gelen sermaye iktidarı... Bize gerekli olan sosyalist bir işçi ve emekçi iktidardır. O halde: Tek yol devrim!

Kendi davası için dövüşmeyen...

15 Temmuz gecesinden bu yana yaşananlar bir kez daha bu düzen gerçeğini açığa çıkardı. AKP’ye yönelik ‘darbe girişimi’, neticesinden bağımsız olarak işçi ve emekçilerin zihnini bulandıran, bilincini daha da kötürümleştiren bir AKP ‘darbesine’ dönüştü. Bu durum emekçilere vurulan bir başka darbe oldu. “Demokrasi” adına ortaya konulanlar, askeri faşist darbelerle karşı alınması gereken asil tutumları dejenerere etti, içini boşalttı. Gericiliğin zehirli bir sarmaşık gibi işçi ve emekçileri daha çok sarması için bir fırsatı çevrildi. Bu fırsat Binali Yıldırım’dan Erdoğan’a tüm AKP kadrolarının diline yansıdı.

Sokaklara çağrılan o ‘demokrasi savunucuları’ hangi karanlıktan çıktıklarını göstermek için sayısız örnek sergilediler. Bu ‘darbe girişimi’, yaşanmış darbelerle karşı şimdiye dek verilmiş mücadele örneklerinin, bu mücadeleler sonucu yaratılmış değerlerin içini boşaltmak için kullanıldı. “Demokrasi”, “hak ve özgürlükler mücadelesi” gibi kavramların içi bir kez daha boşaltılarak, uyuşturmak maksadıyla emekçilere enjekte edildi.

Gerçekler ters yüz edilmek istendi. Bu sömürü düzeninin acımasız çarkları arasında ezilenlerin hep işçiler, devrimciler, Aleviler, Kürt halkı olduğu unutturulmak istendi. Darbeli ve darbesiz dönemlerde emekçilerin payına özgürlüklerden, haktan ne düştüğünü hafızalardan silmek istediler.

Oysa kiralık işçilik yasağı “sivil demokrasinin” hakim olduğu zamanlarda meclislerinden geçti. Kıdem tazminatımızın

gaspı bu dönemlerde gündeme geldi. Bu burjuva demokrasisi bizi yoksullaştırdı. Grev hakkımız o çok övülen sahte demokrasi tarafından “milli güvenliğe zarar veriyor” diye defalarca yasaklandı. Yeraltı ve yer üstü zenginliklerimiz bu dönemlerde özelleştirildi, sermayenin talanına açıldı. ‘99 depreminde hala on binlerce insan enkaz altındayken sosyal yıkım yasaları, mezarda emeklilik yasası bu meclisten geçti. Bu mecliste sermayeye kaynak yaratan, kendi maaşlarını arttıran yasaları el birliğiyle onayladılar. Gözaltında kayıplar, yargısız infazlar, katliamlar, işkenceler, yakılıp yıkılan Kürt köyleri, sokağa çıkma yasakları, tecavüzler, bodrumlarda insanları diri diri yakmalar bu demokrasinin bayrağının göndere çekildiği zamanlarda yaşandı. Aleviler için yeni Hızır Paşalar bu dönemlerde türedi. Emperyalizme biat yasaları bu meclisten geçti.

Aynı şekilde 12 Eylül’ü destekleyen patronların, Koçlar’ın, Halit Narinler’in darbeye alkış tutan açıklamalarını da unutmuduk. Ne demişti tekstil patronu, dönemin Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu (TİSK) Başkanı Halit Narin: “20 yıldır işçiler güldü, biz ağladık. Şimdi gülme sırası bizde.” 12 Eylül zindanlarına, işkencelerine, idamlarına kimlerin alkış tuttuğunu tarih biliyor. Korumak için siper oldukları bu meclislerinde 1971 askeri faşist darbesi sonucu Denizler’i asmak için hep birlikte parmak kaldırdılar, “üç, üç” diye tempo tuttular. Yani tüm bu sömürü çarklarının rakip dişlileri, çıkar odakları tüm bu süreçlerde

“hepsi oradaydılar.”

Şimdi bu düzenin arasında yaşanan dalaşmada taraf olmamızı istiyorlar. Ancak biz ne olursa olsun birilerinin ekmeğine yağ sürmek için figüran olmayı reddediyoruz. Bu düzen bizim düzenimiz değil. Bu düzende demokrasi de onlar için, darbeler de! Bizi katledenlerle, sömürenlerle, açlık sınırının altında bir yaşama mahkûm edenlerle aynı safta hiçbir zaman olmayacağız. Bu ülkeye eşitlik, özgürlük, demokrasi gelecekse ancak işçi sınıfının elleriyle, özlem duyulan o aydınlık günler ancak devrim ve sosyalizmle gelecektir.

Bize dayattıkları dava bizim davamız değil. Bizim tek bir haklı davamız var. O da sömürünün olmadığı; dili, kimliği, inancı ne olsa olsun işçilerin birlik halkların kardeş olduğu, eşitçe, insanca yaşayacağımız o güzel günlerdir. Bu güzel günlere bizi ulaştıracak olan ise ancak kendi örgütlü gücümüz olacaktır.

İşçi sınıfının safı nettir. Safımız, kim olursa olsun bu sömürü düzenini savunanların, emeğimizden zenginleşenlerin safı değildir. Bu yüzden sokakları dolduracağımız, üretimden gelen gücümüzü kullanacağımız tek çağrı kendi hak arama mücadelemiz için yapacağımız eylem ve grev çağrıları olacaktır. Bizi sömürenlerin çıkarları için değil, kendi bağımsız sınıf çıkarlarımız için bir araya gelmeliyiz. Çünkü “Kendi davası için dövüşmeyen, dövüşür başkasının davası için!”*

* Bertolt Brecht

Türkiye’de darbeler

Sermaye devleti, son darbe girişimini de sayarsak eğer, tarihi boyunca belli başlı dört darbe gördü. Bu dört darbenin içinde en kanlı olanı hiç şüphesiz 12 Eylül askeri darbesi oldu. İşçi ve emekçilere, ilerici ve devrimcilere yaşatılan zulümle özdeşleşen ve hafızalara kara harflerle kazınan bir darbeydi 12 Eylül. 12 Eylül de dahil hepsinin ortak yanı ise burjuvazinin kendi içindeki çatışmaların sonucu olarak gerçekleşmeleri ve sonuçta yüzü gülen tarafın hep burjuva sınıfı olmasıdır. Ve yine her seferinde işçi ve emekçiler suni görünümle bu çatışmalara taraf edilerek sersemletilmiş ve dahası ayaklarındaki prangalara ekonomik ve siyasal yeni zincirler eklenmiştir.

*

15 Temmuz darbe girişimi ile kısmen teknik benzerlik taşıyan '60 darbesi, asıl olarak '50'lerde serpilen kapitalist gelişme temelinde palazlanan sanayi sermayesinin yeni dönem ihtiyaçlarına karşılık gelmekteydi. Osmanlı'dan Türkiye Cumhuriyeti'ne giden yolda önce İttihat Terakkicilerin sonrasında ise Kemalistlerin, cılız da olsa heterojen bir yapıya sahip işçi sınıfını devralırken yüz yüze kaldıkları en önemli konu yerli sermayenin var olmayışı idi. Bu soruna çözüm olarak cumhuriyetin ilk yıllarında mübadeleler, korumacı iktisat politikaları ve devletleştirme ile yol yüründü. Ancak 50'li yıllara gelindiğinde sözde anti-emperyalist bir kurtuluş savaşından çıkmış olan ülke siyasal olarak bağımsız olduğunu iddia etse de ekonomik olarak emperyalizme bağımlı hale gelmişti. Bu ekonomik bağımlılık ise beraberinde siyasal bağımlılığı da zorunlu kılıyordu.

1946'da çok partili sisteme geçen T.C.'nin siyasal arenası, doğumu sancılı olan burjuvazinin farklı kanatlarının siyasal temsilcilerinin kavgalarına da tanıklık etti. Tekelci burjuvazinin emperyalist tekellerle ortaklığı temelinde montajcı nitelikte hafif sanayiye temsil eden burjuva kanat artık siyasal arenada daha fazla söz istiyor, geliştirdiği üretim ilişkilerinin sonucu olarak siyasal-sosyal değişimi zorunlu kılıyordu. 50'lerin sonunda baş gösteren ekonomik krizle beraber Demokrat Parti (DP) karşıtı öğrenci eylemlerinin başlaması bu kanat adına bardağı taşıran son damla oldu. Darbenin altında imzası bulunan Milli Birlik Komitesi darbenin amacını "kardeş kavgasına son vermek ve laiklik ilkesine aykırı uygulamaları durdurmak" olarak ifade etmişti. Her ne kadar amaç böyle formüle edilmişse de asıl amaç uygulanmaya sokuldu.

Kaynaklar, tekelci burjuvazinin istekleri, aynı anlama gelmek üzere modern sanayinin ihtiyaçları doğrultusunda kullanıldı. Ardında pek çok tartışmayı da bırakan, ülkenin başbakanını idam eden bu darbe işçi ve emekçilere kağıt üzerinde kimi ilerici hükümler bıraksın da bu hükümleri pratikte kazanmak için Kavel örneğinde olduğu gibi işçi sınıfı bir dizi eylem ve direniş gerçekleştirdi. Bu direnişler darbenin sınıfsal içeriğine de ayna tutmuş oldu.

Sanayileşmenin teşvik edilmesi, ithalatın yasaklanması ve yüksek gümrük duvarları gibi adımlarla T.C.'de kapitalist ekonomi, 60'lı yılların sonunda yeni bir buhrana kadar önemli bir büyüme yaşadı. Ancak 1971'in 12 Mart'ında TRT radyolarında, "Parlamento ve hükümet, süregelen tutum, görüş ve icraatıyla yurdumuzu anarşi, kardeş kavgası, sosyal ve ekonomik huzursuzluklar içine sokmuş, Atatürk'ün bize hedef verdiği çağdaş uygarlık seviyesine ulaşmak ümidini kamuoyunda yitirmiş ve anayasanın öngördüğü reformları tahakkuk ettirememiş olup, Türkiye Cumhuriyeti'nin geleceği ağır bir tehlike içine düşürülmüştür" sesi duyuluyordu.

Zira çatışma tam olarak nihayete erişmemiş, DP'nin devamı niteliğinde sahneye çıkan Adalet Partisi ile süregiden huzursuzluklar 1971'de bir darbeyi daha gerekli kılmıştı. Bu sefer öncekinden farklı olarak burjuvazi kendisi ile beraber mezar kazıcılarını da büyütülmüştü. Hakları için dişe diş mücadele eden, direnişlerle, işgallerle, 15-16 Haziran büyük işçi direnişiyi sınıf mücadelesinde yerini tok bir biçimde duyuran işçi sınıfının ve beraberinde öğrenci gençliğin anti-emperyalist mücadelesinin düzen sınırlarından kopuşunun verdiği tedirginlik tekelci burjuvaziyi yine can simidine

sarılmaya itti. Bu kez 60 darbesinde var olmayan emir komuta zinciri iş başındaydı ve gerek burjuvazinin farklı kesimlerinin muhalefeti gerekse de işçi sınıfının yükselişi engellenmeliydi. Bu uğurda devrimci önderler katledildi, ilerici ve aydınlar tutuklandı, işçi sınıfının hakları budandı, ücretler düştü, tarıma verilen sübvansiyonlar azaltıldı. Kısacası tekelci burjuvazinin istekleri doğrultusunda bir kez daha ekonomiye, sosyal ve siyasal hayata şekil verildi.

Ancak kapitalist sistemin yapısal krizleri, can simidi darbelerin keskin düzenlemeleri ile dahi çözülemedi. 71 faşist askeri darbesinin ardından sosyal muhalefet hızla yükseldi. İşçi direnişleri, işgaller birbirini izledi. Dünyada esen devrimci dalga Türkiye topraklarında da 60'lı yıllardan itibaren esiyordu ve sosyalizm fikri kitlelerce benimseniyordu.

Sınıf mücadelesinin keskinleştiği bu yıllarda artık tekelci burjuvazinin önünde bir başka hedef vardı: Emperyalist kapitalist dünyaya adaptasyon ve neo liberal politikalara tam uyum. İşte bu amaç doğrultusunda gerekli "siyasal istikrar" için bir kez daha başvurulan merci askeri darbe oldu. Dönemin Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu (TİSK) Başkanı Halit Narin'in "Bundan sonra gülme sırası patronlarda" sözü askeri faşist darbenin öncesinde çıkarılan 24 Ocak kararları ile somutlanıyordu. Yargısız infazlar, toplu katliamlar, tutuklamalar, gözaltında kayıplar, işkenceler, yakılan kitaplar vs. ile uzayıp giden 12 Eylül bilançosu Türkiye tarihinin gördüğü en kanlı darbeyi betimlemek için yetersiz kalır.

*

Türkiye tarihinde belirli bir yere sahip olan '60, '71 ve '80 darbeleri dindarlık-laiklik ya da sağcı-solcu kavgaları

sonucunda toplumun asker tarafından "kurtarıcı" olarak sunulmuşsa da söz konusu üç darbenin de arka planında iktisadi nedenler ve görünürde ise bu iktisadi nedenlerin sonucu ortaya çıkan sosyal-siyasal olaylar, olgular vardır. Başta belirttiğimiz vurguyu yinelemek gerekirse, değişmeyen tek şey tekelci burjuvazinin kendi egemenliğini, toplumda yarattığı bölünmeler üzerinden, işçi ve emekçilerin alınteri ve kanı pahasına askeri darbelerle perçinlemesidir.

Ekleme gerekir ki emperyalist-kapitalist dünyanın bir parçası olarak Türkiye'nin tekelci burjuvazisi sırtını emperyalist güçlere dayamaktadır. Bu sebepledir ki ihtiyaç duyduğu darbelerin düğmesine her daim CIA basmaktadır. Bugün 15 Temmuz'da hayata geçirilmek istenen darbenin belki de kendi adına şansızlığı bu desteğe ve sermayenin yönlendiriciliğine şu an için sahip olmasıdır. Ancak denebilir ki, halihazırda "başarılı" bir darbe söz konusu olsa idi, kendinden önceki darbelerle aynı rotayı izlemekten geri durmayacak, işçi ve emekçiler için hüküm süren sefalet koşulları değişmeyecekti.

*

İşte bu koşulların değişmesinin adresi, bugünden geçmişe de bakarak söylemek gerekirse, ne darbeler ne de sermaye devletinin çeşitli renklerden oluşan sözde "demokrasi" savunucularıdır. Yaratılmak istenen taraflar aslolarak bir ve aynıdır. Sömürücü kapitalist sistemin bekasının takipçileri olan bu sözde taraflar işçi sınıfının kurtuluşunu sağlayamazlar. İşçi sınıfı bu kan içicilerin eteğinde değil, kendi bağımsız devrimci programı etrafında birleşecek ve insanın insan tarafından sömürülmediği bir iktisadi temel üzerinde yükselen eşit, özgür bir dünyaya kavuşacaktır.

15 Temmuz “darbe girişimi”

15 Temmuz akşam saatlerinden itibaren başta Ankara ve İstanbul olmak üzere başlayan askeri hareketliliğin ardından “darbe girişimi” yaşandı.

Ankara’da Genelkurmay Başkanlığı, TBMM, Emniyet Genel Müdürlüğü gibi merkezi noktaların yanı sıra kaçak saray da darbe girişiminde bulunan askerler tarafından kuşatılırken savaş uçaklarıyla da bombalar atıldı.

İstanbul’da da boğaz geçişini sağlayan her iki köprü tanklarla kesilirken TRT’den yapılan canlı yayında “Ülke yönetimine bütünüyle el konuldu” denilerek sokağa çıkma yasağı ilan edildiği belirtildi.

TSK imzasıyla yayınlanan bildiri- de şu ifadeler kullanıldı: “Türk Silahlı Kuvvetleri, anayasal düzenin, demokrasinin, insani hak ve özgürlüklerin tekrar temin ve tesisi, ülkede hukukun üstünlüğünün yeniden hakim kılınması, bozulan asayiş düzeninin tekrar sağlanması amacıyla ülke yönetimine bütünüyle el koymuştur.

Tüm uluslararası anlaşmalarımız ve taahhütlerimiz geçerliliğini korumaktadır. Tüm dünya ülkeleri ile iyi ilişkilerimizin devam edeceğini temenni ederiz.”

ASKER VE POLİSLER ARASINDA ÇATIŞMA

Darbe girişiminde bulunan askerlerin kuşatmaya aldığı merkezlerde asker ve polisler arasında uzun süren çatışmalar yaşanırken patlama sesleri de yükseldi. Başta Genelkurmay Başkanı Hulusi Akar olmak üzere birçok komutanın askerler tarafından “gözaltına alındığı” öğrenildi.

AKP şeflerinin sokağa çıkma çağrısının yanı sıra camilerden de ezan ve selalar okunarak defalarca sokağa çıkma çağrıları yapıldı. Çağrılarının ardından sokaklara çıkan gerici gruplar teslim olan askerleri darp etti, birçok askeri de öldürdü. Tanklarla sokaklara çıkarılan erlerin, darbeden haberdar olmadıkları, kendilerine “tatbikat var” denildiğini ifade ettikleri basına yansıdı.

Ankara Gölbaşı’ndaki istihbarat merkezinde, İstanbul Emniyet Müdürlüğü’nde de asker ve polisler arasında çatışmalar yaşandı.

Darbe girişiminin başladığı sırada Tayyip Erdoğan’ın Marmaris’te kaldığı otele de Erdoğan ayrıldıktan sonra askerler tarafından baskın yapıldığı ve uzun süre çatışma yaşandığı belirtildi. İstanbul Atatürk Havalimanı’ndaki asker kuşatması nedeniyle saatlerce havada kalan Erdoğan gece geç saatlerde havaalanına

iniş yapabildi. Burada Erdoğan “Tüm halkımızı milli iradeye, demokrasiye sahip çıkmak üzere meydanlara davet ediyoruz” dedi.

Saatler sonra “darbe girişiminin” bastırılmasının ardından AKP Genel Başkan Yardımcısı Mehmet Müezzinoğlu, idamı tekrar gündeme getireceklerini belirterek “Darbecilere idam cezası verilmesini masaya getireceğiz” dedi. Erdoğan ve Binali Yıldırım da idam söylemlerine katıldılar.

Kamuda çalışan herkesin izinlerinin iptal edildiğini duyuran Binali Yıldırım, 18 Temmuz’da yaptığı açıklamada çatışmaların bilançosuna ilişkin “208 şehidimiz, 1491 yaralımız var. 7 bin 543 gözaltı sayısı var. Bunlardan 100 tane polis, 6 bin 38 tane asker, 755 hakim-savcı, 650 sivil” açıklaması yaptı. Ayrıca darbe girişimine katılan 24 askerin öldüğünü belirtti.

AKP “DARBE GİRİŞİMİNİ” FIRSATA ÇEVİRDİ

Darbe girişimini takip eden günlerde MİT tarafından yapılan açıklamada bu girişimden haberdar oldukları ve gün içinde Genelkurmay Başkanlığı ile görüşmeler yapıldığı ortaya çıktı. Gerici güçleri “tehlike geçmedi” diyerek sokaklara çağırarak AKP şefleri darbe girişimini fırsata çevirerek “paralel yapı” söylemleriyle devlet kurumlarında tam bir tasfiyeye başladı.

Tasfiye kapsamında, Milli Eğitim Bakanlığı bünyesinde çalışan 15 bin 200

kişi açığa alınarak haklarında soruşturma başlatıldı, sonrasında ise 6 bin 538 kişi daha görevden alınırken toplam 21 bin 738 kişi görevden alındı. Özel kurumlarda çalışan 21 bin öğretmenin de lisansı iptal edildi. YÖK’ün isteği üzerine 1577 dekan istifasını sundu.

Enerji Bakanlığı bünyesinde 300 kişi, Gümrük ve Ticaret Bakanlığı’nda 176 ve Rekabet Kurumu’nda 8 kişi açığa alındı. Maliye Bakanlığı bünyesindeki bin 500 memur da görevden alınırken MİT’te de 150 kişi açığa alındı.

5 HSYK üyesinin üyeliği düşürülürken; HSYK 2. Dairesi, 541’i ilk derece idari yargıda, 2 bin 204’ü ilk derece adli yargıda olmak üzere toplam 2 bin 745 hakimi açığa aldı.

Danıştay üyesi 10 kişi gözaltına alınırken Yargıtay üyesi 140, Danıştay üyesi 48 kişi hakkında daha yakalama kararı olduğu kaydedildi.

İçişleri Bakanlığı ise rütbelilerin de içerisinde bulunduğu 4 bin 774 polisle birlikte 8 bin 777 kişinin açığa alındığını açıkladı. Jandarma bünyesinde her rütbeden 614 kişinin, Sahil Güvenlik’te de Sahil Güvenlik Komutanı da dahil 18 kişinin açığa alındığını belirtti.

Çevre illerden İstanbul’a bin 800 özel hareket polisi takviye edilirken bu polisler önemli tesislere ve caddelere yerleştirildi.

Ayrıca Medyascope, Gazeteport, Rotahaber, ABC Gazetesi ve Karşı Gazete’nin internet sitelerine erişim engel-

lendi.

20 Temmuz’da yapılan MGK ve Bakanlar Kurulu toplantılarının ardından 3 aylık OHAL ilan edildi.

“DEMOKRASİ NÖBETİ” ADI ALTINDA İRKCİ SALDIRILAR

Darbe girişimi bastırılrsa da AKP şefleri gerici gruplara “meydanları terk etmeme” çağrısını sürdürürken “demokrasi nöbeti” adı altında sokaklara çıkan gerici gruplar ilerici, devrimci güçleri hedef aldı. İstanbul’da Gazi Mahallesi’ne saldırmaya kalkışan faşistlere polisler de destek verirken mahalle gaza boğuldu.

Artvin Hopa’da da gerici-ırkçı grupların provokasyonuna tepki gösterenlere saldıran polis 12 kişiyi darp ederek gözaltına aldı. Bunlardan 10’u “darbe karşıtlarına müdahale ve darbeyi destekleme” gerekçesiyle mahkemeye sevk edildi, 9’u tutuklandı.

Malatya’da HDP ve DBP binasına yapılan saldırıda güvenlik kameraları kırıldı, binaya bayrak asıldı ve duvara ırkçı yazılar yazıldı.

Ankara’da ise 10 Ekim katliamında yaşamını yitirenler için yapılan “10 Ekim Anıtı” gericilerin hedefindeydi. Ankara Tren Garı önünde duran ve katliamda yaşamını yitirenlerin fotoğraflarının yer aldığı anıt parçalandı. İsimlerin bulunduğu kartonlar da etrafa saçıldı. Saldırıyı protesto etmek için 18 Temmuz’da anıt önünde yapılmak istenen basın açıklaması polis saldırısıyla engellendi.

Ne darbe, ne AKP!

Çözüm devrimde, kurtuluş sosyalizmde!

AKP şahsında cisimleşen mevcut siyasal iktidar da, askeri darbe yoluyla siyasal iktidarı ele geçirmek isteyen güçler de kurulu toplumsal düzenin, yani sömürü düzeninin devamı için çalışmaktadır. Aynı şekilde varlıklarını burjuva düzene borçludurlar. Bu nedenle zerre kadar ilerici bir yan taşımamakta, tersine her türlü gericiliğin bayraktarlığını yapmaktadırlar.

15 Temmuz'dan bu yana yaşanan gelişmeler ve rejim krizi üzerinden cereyan eden olaylar, burjuva düzen siyasetinin içerisinde debelendiği kriz olgusunu bir kez daha gözler önüne serdi. Dahası, gerçekleştirilen darbe girişimi, rejim cephesinde yaşanan gerici boğazlaşmanın ne denli keskinleştiğini de ortaya koydu.

Bundan sonrası için düzen cephesinde yaşanan siyasal krizin hangi biçimler üzerinden seyredeceğini kestirmek, en azından şimdilik mümkün değil. Zira burjuva siyaset sahnesi rasyonelliğini tamamen kaybetmiş bulunuyor. Olayların gündelik seyirinin hangi yönde ilerleyeceği ise tam bir belirsizlik içerisinde.

Açık olan şey şudur ki, bir tarafında siyasal iktidarı temsil eden ve devleti büyük oranda denetim altında tutan AKP'nin yer aldığı, diğer tarafında ise iktidar ve rant paylaşımında kendisine alan açmak için darbe girişiminde bulunan güçlerin yer aldığı bu gerici boğazlaşmanın işçi sınıfı ve emekçiler adına hiçbir olumlu sonuç doğurmayacağıdır. Tersine, iktidar ve rant kavgası üzerinden karşı karşıya gelenlerin tamamı işçi sınıfının, emekçilerin, Kürt halkının ve devrimcilerin tescilli düşmanlarıdır.

Süreç içerisinde öne çıkan bir diğer olgu ise, gerici boğazlaşmanın her iki tarafı da bütün bir toplumu "Ya darbe, ya gerici siyasal iktidar" ikilemi üzerinden saflaştırmaya çalışması, kendi gerici ve sefil hesaplarının dolgu malzemesi yap-

maya çalışmasıdır. Bu ikilem üzerinden kendi toplumsal dayanaklarını yaratmak için hummalı bir propaganda faaliyeti yürütmektedirler. Sınıf ve emekçi kitleler, kendi içerisinde kavgaya tutuşan ve gelinen yerde gerici politikalarını hayata geçirmek için silahlara sarılan düzen güçlerinin bu oyununa gelmemelidir. Ne AKP gericiliği, ne de darbeci güçler işçi ve emekçilere çözüm üretebilir. Ki böyle bir kaygıları ve hesapları yoktur. Tersine, tarihsel deneyimler göstermiştir ki, gerici burjuva klikler, söz konusu olan sınıf ve emekçi kitlelerin mücadelesi olduğunda hızla aynı safta yer tutmakta, devrimci sınıf hareketlerini bastırmak ve boğmak için elbirliği ile çalışmaktadırlar.

Bu nedenle şu gerçekler akıldan çıkarılmamalıdır;

- AKP şahsında cisimleşen mevcut siyasal iktidar da, askeri darbe yoluyla siyasal iktidarı ele geçirmek isteyen güçler de kurulu toplumsal düzenin, yani sömürü düzeninin devamı için çalışmaktadır. Aynı şekilde varlıklarını burjuva düzene borçludurlar. Bu nedenle zerre kadar ilerici bir yan taşımamakta, tersine her türlü gericiliğin bayraktarlığını yapmaktadırlar.

- Bugün kavgaya tutuşan güçler; dünyada ve Türkiye'de emekçi kitlelere dayatılan kölelik koşullarının altında imzaları bulunanlardır. Sermayenin çok yönlü saldırılarının icrası konusunda birbirleri ile yarışmaktadırlar.

- İktidar ve rant kavgası zemininde bugün birbirinin boğazına sarılanlar, emperyalist savaş ve saldırganlık politikalarını kusursuzca icra eden, bu toprakları savaş üssüne dönüştürenlerdir. Hem AKP iktidarı, hem de darbe girişimcileri İŞİD gibi bir belayı bölge halklarının başına sarmak için ellerinden geleni yapmıştır, yapmaktadır. Zira hepsi de Amerikancıdır, emperyalizmle iç içedir. Dolayısıyla hepsi de komşu halkların akan kanından sorumludurlar.

- Bugün kavgaya tutuşanlar topluma deli gömleği giydirerek sermaye için dikensiz gül bahçesi yaratmak isteyenlerdir. Faşist baskı politikalarının ve azgın devlet terörünün altında imzaları bulunmaktadır. Kürt halkını kıyımdan geçiren, devrimci ve ilerici güçleri alçakça katleden, zindanlara atan, işkenceden geçirenler de bu aynı güçlerdir.

- Başta işçi sınıfı ve emekçiler olmak üzere, toplumun tüm ezilen kesimleri bu çıplak gerçekleri görerek gerici odaklar karşısında kendi bağımsız, devrimci konumu üzerinden hareket etmeli, işçi sınıfının devrimci bayrağı ve programı etrafında kenetlenmelidir. Zira her türlü gericilikten ve ağır sömürü koşullarından tek çıkış yolu budur.

**Çözüm devrimde,
kurtuluş sosyalizmde!**

BAĞIMSIZ DEVRİMCİ SINIF PLATFORMU

Sınıf devrimcilerinden "darbe" söyleşisi

Sınıf devrimcileri, 17 Temmuz'da Ankara ve Bursa'da gerçekleştirdikleri söyleşilerde "darbe girişimi" ve siyasal gelişmeleri tartıştı.

Ankara'daki söyleşide, darbe girişimi yaratan koşullar ve darbe üzerine ortaya çıkan farklı fikirler tartışıldı. Gerçek demokrasinin ancak işçi sınıfının devrimci iktidarı altında gerçekleşebileceği ve işçi iktidarı vurgusunun öne çıkarılması ihtiyacı üzerinde duruldu.

Düzen içi çelişkilerin ve sermaye sınıfının iç çatışmalarının da detaylı olarak tartışıldığı söyleşide AKP gericiliği ile örgütlenen faşizan saldırılar da değerlendirildi.

AKP gericiliğinin devletin tüm imkânlarını kullanmasına rağmen beklediği kitleyi sokaklara toplayamasa da bu gerici odaklar eli ile toplumsal muhalefete kimi saldırı girişimlerinin yaşanabileceği değerlendirildi. Bu çerçevede mevzilerin savunulması noktasında kesin bir kararlılık dile getirilirken ilerici ve devrimci güçlerin "Ne darbe, ne AKP" çizgisini alanlara taşımalarının önemi üzerine duruldu. Bu çerçevede sendikaların tabanından ve mümkün olan her alandan toplumsal muhalefetin harekete geçmesi için imkânları zorlamak gerekliliği tartışıldı.

Bugün AKP gericiliğinin moral üstünlüğü ele almış olmasına rağmen sistemin iç çelişkilerinin güçlenerek devam edecek olması ihtimalinin de tartışıldığı söyleşide gelişmeleri tarihsel sınıf penceresinden değerlendirmenin önemi dile getirildi.

Bursa'daki söyleşide de son günlerde yaşanan siyasal gelişmeler ele alındı.

Yaşanan darbe girişimi ve karşı darbe girişiminin etkileri üzerine değerlendirmeler yapılan söyleşide, faşist provokasyonların arttığı şu günlerde örgütlenmenin önemine dikkat çekildi.

Yaşanan gelişmeleri devrimci sınıf çizgisi çerçevesinde değerlendirerek, devrimci bir sınıf hareketi geliştirmenin önemine vurgu yapıldı.

Katliamın birinci yılında Suruç anmaları

Geçtiğimiz yıl Suruç'ta gerçekleştirilen bombalı saldırıda yaşamını yitirenler katliamın yıldönümü vesilesiyle başta Suruç olmak üzere birçok kentte 20 Temmuz'da yapılan eylemlerle anıldı.

AMARA KÜLTÜR MERKEZİ'NDE ANMA

Türk sermaye devletinin, IŞİD eliyle gerçekleştirdiği Suruç Katliamı'nda katledilenlerin anılmasına da tahammülsüzlüğü sürüyor. Katliamın 1. yıldönümü bahanesiyle şehirdeki her türlü eylem ve etkinlik Urfa Valiliği tarafından yasaklanmıştı. 20 Temmuz'da da bu doğrultuda, Amara Kültür Merkezi önünde yapılacak anma polis tarafından engellenmeye çalışıldı.

Yasak gerekçesiyle Amara Kültür Merkezi polis tarafından abluka altına alınırken binanın çevresi polis barikatlarıyla kapatıldı. Anma için Suruç'ta bulunan Suruç Aileleri İnisiyatifi, Suruç için Adalet Platformu, Suruç Belediyesi Eşbaşkanları, ESP, SGDF, DBP ve HDP yöneticilerinin de aralarında bulunduğu grup başta olmak üzere kimse içeri alınmadı.

Kültür merkezinin de gece boşaltıldığı bildirildi. İçişleri Bakanlığının 19 Temmuz'da yeni bir karar alarak anmaya önce izin verdiği ardından son olarak tekrar yasakladığı ve gelen herkesin gözaltına alınması talimatı verdiği ileri sürüldü.

Anma için Suruç'a gelenler ilçe girişinde özel hareket polisleri tarafından durduruldu. Araçlarda GBT dayatması ve cep telefonu kontrolü yapıldığı belirtildi. Benzer şekilde Aligör'de bekleyenler de Suruç girişinde durduruldu. Kontrollerin ardından grubun geçişine izin verilirken Amara Kültür Merkezi'ne de Suruç şehit ailelerinin içerisinde bulunduğu grup iki kez detaylı aramadan geçirilerek ulaş-

bildi.

Kültür merkezi bahçesinde katliamın gerçekleştiği noktada anma yapılarak buraya karanfiller ve güller bırakıldı.

Adana Emek ve Demokrasi Güçleri de yaptıkları basın toplantısıyla katliamı kınadı. Açıklamada "Suruç Katliamı'nın sorumlularının yargılanması bir yana katliamı kınayanlar yargılandı" vurgusu yapılarak, katliamın hesabının sorulması istendi.

Akşamki anmanın yapılacağı İnönü Parkı, ABD Konsolosluluğu'nun bomba ihbarı bahanesiyle polis ablukasına alınırken eylem için toplananların parka girişi engellenmeye çalışıldı. Eylemciler kendileri arama yapıp parka insanları öyle sokacaklarını söyleyince, polis aramayı kendisinin yapacağı dayatmasında bulundu. Arama noktasından yapılan kontroller ile parkta bir araya gelen kitle eyleme başladı.

Suruç şehitleri şahsında devrim şehitleri için saygı duruşundan sonra basın metni okundu.

Basın metninde Suruç Katliamı ardından Türk sermaye devletinin başlattığı kirli savaşa vurgu yapılarak katillerin hala sokakta olduğu ifade edildi. Kürdistan'daki katliamlar ve sonrasında gerçekleştirilen bombalı saldırılar teşhir edildi. Sorumlunun sadece IŞİD olmadığı söyleyerek "Suruç katliamı AKP ve IŞİD işbirliği ile gerçekleştirilen ortak bir saldırıdır" denildi.

Açıklamanın ardından 10 dakikalık oturma eylemi yapıldı. Suruç şehitlerinin tek tek isimleri sayılarak "Yaşıyor!" denildikten sonra, müzik dinletisi ve sloganlarla eylem bitirildi. BDSP'nin de destek verdiği anma sloganlarla sonlandırıldı.

Mersin'de ise Emek ve Demokrasi Platformu ve gençlik örgütlerinin çağrısıyla Özgür Çocuk Parkı'nda anma yapıldı.

Anmada ilk sözü Emek ve Demokrasi Platformu Mersin dönem sözcüsü aldı. Konuşmada Suruç'tan sonra da katliamların sürdüğü, Suruç Katliamı aydınlatılmadan katliamların hesabının sorulmaması vurgulandı. Daha sonra SGDF adına yapılan açıklamada Suruç şehitlerinin hesabı sorulana kadar sokaklarda olunacağı söylendi. Suruç davasında katillerin değil Suruç gazilerinin, şehitlerin ailelerinin yargılandığı belirtildi. Anma şiiir ve müzik dinletisiyle sona erdi.

Kadıköy'de de gençlik örgütleri rih-timda bir anma gerçekleşti.

Suruç şehitleri için yapılan saygı duruşunun ardından SGDF Eşbaşkanı Özgen Sadet'in yaptığı konuşmada 33 düş yolgusu anlatıldı. Onların yürüyüşlerinin

süreceği vurgulandı.

Anmada "Suruç'u unutma unutturma!" ve "Katillerden hesabı gençlik soracak!" sloganları atıldı. Yoğun polis baskısı altında gerçekleşen anma bitirken mücadele alanlarında olma çağrısı yapıldı.

Anma boyunca polis kitleyi çember içinde tuttu.

İzmir'de de SGDF'nin çağrısıyla Türkan Saylan Kültür Merkezi önünde anma yapıldı. Basın açıklamasının okunmasının ardından Praksis müzik grubu şarkılarıyla eyleme destek verdi. DGB'nin de destek verdiği anma sloganlarla sona erdi.

Mamak Tuzluca'yır Mahallesi'nde SGDF'nin çağrısı ile Suruç şehitlerini anma eylemi yapıldı. Keke Kültür Merkezi'nde toplanan kitle Feyzullah Çınar Parkı'na doğru sloganlarla yürüyüşe geçti. BDSP'nin de destek verdiği eylemde parka ulaşılmasının ardından başta Suruç olmak üzere devrim şehitleri anısına saygı duruşu yapıldı.

Ardından SGDF adına yapılan açıklamada Suruç Katliamı'nın bu toprakların gördüğü en kanlı katliamlardan olduğu dile getirildi. "Sadece sosyalist gençler değil gençlik hareketi hedef alınmıştır" denilerek Suruç için adalet mücadelesinin gençliğin ortak talep ve mücadelesi olduğu belirtildi. Gündemdeki sorunların da işlendiği metinde AKP'nin demokrasi havarisine kesilmesine inanılmaması gerektiği belirtildi. "Darbeciler de diktatörler de başta Suruç Katliamı olmak üzere bütün katliamları ortaklaşa gerçekleştirmişlerdir" denildi.

"Suruç'u unutmayacağız, unutturmayacağız" sözleriyle sonlandırılan açıklamanın ardından kurum temsilcilerinin konuşmalarıyla anma sonlandırıldı.

Düzen cephesi ve rejim krizi

H. FIRAT

4 Haziran 2011 (12 Haziran 2011 seçimleri öncesi)

(Burada sunduğumuz rejim krizi konulu konferans, 2013 sonbaharında toplanmış TKİP IV. Kongresi'ne sunulmuş çalışma materyalinin bir parçasıdır. Okur aynı konulu konferansların farklı tarihlerde verilmiş diğer iki bölümüne tkip.org sitesinden ulaşabilir...)

AKP iktidarıyla birlikte son 9 yılın Türkiye'sinde rejimin genel görünümü, iç dengeleri ve politika tercihlerinde önemli değişiklikler oldu. Partimizin olup bitenlerin genel çizgilerini, anlamını, etki ve sonuçlarını ortaya koyan önemli değerlendirmeleri var. Ekim'in "Referandum sonrası düzen siyaseti" başlıklı başyazısı bunlardan biridir ve o tarih üzerinden durumun iyi bir özetidir. **(Ekim, Sayı: 268, Ekim 2010)**

Siyaset sahnesinde olup bitenleri kısa aralıklarla döne döne değerlendirmek gerçekte bir ihtiyaç değildir. Sonuçta yaşanan sürecin belli çizgileri belirginleşmiş ve siz de bunları saptamış ve değerlendirmişseniz, bu yeterlidir. Zira bunlar, ani dramatik gelişmeler olmadıkça, öyle kısa zaman aralıkları ile değişmez. Kaldı ki bizi ince ayrıntılar, gündelik gelişmeler değil, olup bitenin genel mantığı ve temel çizgileri ilgilendiriyor. Biz bunu belli dönemsel değerlendirmeler olarak ortaya koymuşsak eğer, ikide bir düzen siyasetini tahlil etmek, gündelik gelişmelere yorum yetiştirmek zorunda değiliz.

YENİ KOŞULLAR VE YENİ İHTİYAÇLAR

Rejim krizi nasıl doğdu, ne ifade ediyor, nasıl seyretti ve bugün gelinen yerde durum nedir, konuya ilişkin değerlendirmelerimizde bu sorulara yanıtın esasları var. Sovyetler Birliği'nin yıkılışıyla birlikte ortaya çıkan yeni güç dengeleri, Amerikan emperyalizminin bu yeni durumu kendisi için avantaja dönüştürme hesapları ve buna yönelik girişimleriyle sıkı sıkıya bağlantılıdır Türkiye'de olup bitenler... ABD emperyalizminin dünyanın tek süper gücü konumunu sağlamlaştırmak ve görünür bir gelecek için emperyalist bir rakibin ortaya çıkışına fırsat vermemek stratejisi, bu çerçevede gündeme getirdiği politikalar, bu politikalar kapsamında Ortadoğu'da ve İç Asya'daki girişimleri ve bütün bunlar içerisinde Türk burjuvazisinin yeri ve rolü... Türkiye'de olup bitenleri yerli yerine oturttarak anlamlandırabileceğimiz genel çerçeve budur. Yaşanan değişimlerin asıl dinamiği bu demek istiyorum. Türkiye'nin kurulu

düzeni hiç de öyle salt kendi iç ihtiyaçlarının itmesiyle bir değişim yaşamış değil. Tabii ki burjuva gericiliğinin çatışan kanatları Türkiye toplumunun bünyesinde yer alıyor. Ama sahne, gerçekte bunları da içerebilecek biçimde, görüldüğünden çok daha geniş. Türkiye'nin kendi iç dinamiklerini harekete geçiren, burjuva gericiliğinin iç dengelerini bozan ve yeni bir düzeyde kurulmaya zorlayan, uluslararası düzeyde seyreden etkenlerdir.

Kuşkusuz her ülkenin, dolayısıyla Türkiye'nin de kendi iç dinamikleri var. Türkiye'de burjuvazinin farklı kanatları ve dolayısıyla burjuva gericiliğinin farklı iç eğilimleri var. Ama bunların iç ilişkilerinin seyrinde, aralarındaki dengelerin nasıl ve ne yönde değişeceğinde, emperyalizmin ortaya koyduğu tercihlerin büyük, hatta belirleyici bir önemi var. Tersinden de, Türk burjuvazisinin kendi çıkar ve tercihlerini emperyalizmin çıkar ve tercihlerine uydurma eğiliminin sonuçları var. Bunun ne anlama geldiğinin dikkate değer bir açıklaması,"Devletin Kürt Açılımı"na ilişkin parti değerlendirmesinde görülebilir. **(Ekim, Sayı: 259, Ekim 2009)**

Ortadoğu ve İç Asya, enerji kaynaklarının yoğunlaştığı alanlardır. Bunlar, başka bakımlardan da büyük stratejik önemi olan bölgelerdir. Avrasya üzerine mücadele, gerçekte dünya egemenliği mücadelesidir. Burada petrol, doğal gaz ve bunların iletim yolları var. Türk burjuvazisi bu kavgada ikirciksiz bir biçimde Amerikan emperyalizmiyle iş ve çıkar birliği içerisinde. Bu konuda tercihi çok nettir. Millî Güvenlik Siyaset Belgesi ne zaman güncellense, öteki bir dizi konu değişse bile bu konu, ABD'ye sadakat politikası değişmiyor. ABD işbirlikliği, NATO bekçiliği, buradan gelen tarihsel misyon değişmiyor. İster Demirelci, ister Özalci, isterse de AKP'li bir hükümet olsun, bu hep böyledir. Dikkat ediniz, AKP döneminde çok şey değişti, ama ABD emperyalizmine uşaklık ve NATO'nun vurucu gücü olma politikası değişmedi. Değişmek bir yana daha da pekişti. Bakınız, bugünün işbirlikçi iktidarı, NATO emrinde ve hizmetinde, Libya'ya karşı savaş yürütüyor halen. Çıkarlarını Amerikan emperyalizmiyle uyumlulaştırmak, Türk burjuvazisinin kolektif tercihidir. Bundan dolayı da burjuva gericiliğinin tüm kanatları, öteki bir dizi konuda kendi içlerinde sorun yaşasalar bile, bu konuda işin özünde aynı tutumlara sahiptirler.

Emperyalizmin çıkarlarıyla uyumlu davranan, ona hizmette kusur etmeyen, bilinen açılımları gündeme getiren ve süreci buraya kadar taşıyan AKP, gelinen yerde artık belli bakımlardan yormaya da başlıyor. Kimi? Bizzat ona destek veren güçleri... Emperyalizmi, İsrail'i, Türk burjuvazisinin TÜSİAD'da temsil edilen kesimlerini...

ENGELE DÖNÜŞENLER VE UYUM SAĞLAYANLAR

Amerikan emperyalizmi Ortadoğu'da yeni bir hamle yapmak, denetim dışı enerji kaynaklarına el koymak istiyor. Irak'ta bu somut olarak gerçekleşti. Libya üzerinden halen gerçekleşmekte. İran üzerinden buna yönelik hesaplar var. Öte yandan ABD, Ortadoğu'daki kendi işbirlikçisi cepheyi genişletmek ve güçlendirmek istiyor. Bu çerçevede, Rusya'yı güneyden kuşatmak üzere, Ermenistan'ı, Gürcistan'ı, Azerbaycan'ı Türkiye ile birlikte Kafkas cephesi olarak bir araya getirmek istiyor. Aynı şekilde Ortadoğu'daki işbirlikçi cephede Güney Kürdistan'ı da dahil etmek, Türkiye ile aynı safa sokmak istiyor.

Bütün bunlar doğal olarak işbirlikçi büyük burjuvazisinin çıkar ve tercihlerini de yönlendiriyor. Dolayısıyla Türkiye'nin iç siyasal dengeleri de buna göre yeniden şekilleniyor. Bu yeni çıkar ve tercihlerle uyum gösteremeyenler, şu veya bu yönüne karşı çatlak ses çıkaranlar, geri

plana itiliyor, tasfiye ediliyor. Uyum sağlayanlar, bu politika değişiminin sorunsuzca taşıyıcısı olabileceğini gösterenler, önplana çıkıyor, tercih konusu oluyor, dolayısıyla her yolla destekleniyor. AKP'nin önlenebilen yükselişinin sırrı işte tam da buradadır.

Kuşkusuz mesele basitçe "İlımlı İslam" tercih edildiğinde Ortadoğu'ya müdahalenin kolaylaşacağı sorunu değildir. Sorunun böyle bir yanı elbette var. Nitekim AKP dönemi, Amerikan emperyalizminin Ortadoğu'ya müdahalede Türkiye'nin etkin desteğini aldığı bir dönem olduğu halde, AKP'nin başındaki adam Ortadoğu halklarına "müslüman lider" olarak pazarlanabiliyor ve bunun etkili olduğu da biliniyor.

Sorunun böyle bir yanı olmakla birlikte belirleyici neden daha farklıdır. Ortadoğu'da ve İç Asya'da Amerikan emperyalizmi ile verimli bir işbirliği için Türk burjuvazisinin Kıbrıs politikasını, başta Güney Kürdistan olmak üzere Kürt politikasını ve Ermeni politikasını değiştirmesi gerekiyordu. Bütün bu konular-

da yerleşik "kırmızı çizgiler" in bir yana bırakılarak, resmi moda ifadeyle, yeni "açılımlar" yapılması gerekiyordu. Oysa bugüne kadar Amerikancı ve NATO'cu bir çizgide hareket etmiş, Amerikan emperyalizmine uşaklık ve hizmette kusur etmemiş iktidar aygıtları, en başta da Türk ordusu, o katlaşmış, kemikleşmiş, kireçlenmiş ideolojik kabulleri ve hassasiyetleri ile, bunun önünde engel idiler. Bu engelin aşılması gerekiyordu. Dolayısıyla mevcut iktidar yapısına müdahale ise, eskide ayak direyenlerin tasfiyesi, yeni ihtiyaçlara uyum sağlayanların önünün açılması, bununla sıkı sıkıya bağlantılıdır.

Nitekim AKP iktidara geldikten sonra bir dizi konuda politikalar değişmeye başladı. Ne var ki iç iktidar mücadelesi bir yere bağlanmadan, bu eğilimler açıkça formüle edilemezdi. Neden birbirini izleyen "açılımlar" 2007-2008 yıllarına kaldı? Çünkü bir iç iktidar mücadelesi, bunun ifadesi bir rejim krizi yaşandı. Düşünülen "açılımlar"a engel çıkarabilecek güçlerin, ABD ve AB emperyalizminin de

tam desteğiyle, etkisiz hale getirilmesi gerekiyordu. Bütün bir Ergenekon operasyonu ile onu tamamlayan öteki girişimlerin gerçek nedeni ve amacı budur. 2007 sonbaharında, 5 Kasım'da, Bush-Erdoğan görüşmesinin hemen ardından bu işe girildi, Ergenekon operasyonu gündeme getirildi. İşe Veli Küçük türünden çok yıpranmış birkaç kontrgerillacı ile başlanarak, böylece operasyonun gerçek amacı perdelenmeye, yapılanlar meşrulaştırılmaya çalışıldı. Hemen sonrasında ise, hemen tümüyle, açılım politikalarına sorun çıkarabilecek güçler hedef haline getirildi. Bu konularda çatlak ses çıkaranlar sözkonusu operasyonlar dizisinin hedefi oldu. Bu, toplamında bir etkisizleştirme ve itibarsızlaştırma operasyonuydu. Hukuksal değil fakat tümüyle siyasal müdahale ve mücadele idi.

Burada hedef olanlar, devletin geleneksel ideolojisiyle katlaşmış, Kürt ve Ermeni düşmanlığı çizgisinde hareket eden, Kıbrıs konusunda eski resmi söylemi koruyan kesimler oldular. Tüm bu

sorunlardaki eski tutum ve söylem artık nete Amerikan emperyalizminin, ne de Türk burjuvazisinin çıkar ve tercihleriyle bağdaşıyordu. İşbirlikçi büyük burjuvazi örneğin Kıbrıs'ı artık bir imkandan çok bir yük olarak görüyor, bu konuda taviz verilmesini istiyordu. Ama şovenizmle malul kesimler buna ve öteki "açılımlar"a direnç göstermeye kalktılar ve bu nedenle de ezildiler. Bu gerçekte halklara, Kürt ve Ermeni düşmanlığına dayalı bir direnç idi. Burada ilerici bir yan ve yön yok, tersine, görünürde anti-amerikancı ama müthiş şoven ve halklara düşman gerici bir tutum var. Bu güçlerin o Amerikan karşıtlığında bir parça anti-emperyalist duyarlılık olsaydı, Kürt halkıyla ittifak arar ve böylece belki dinsel gericiliğin de üstesinden gelirlerdi. Ama onlar tam tersine, "bölücülüğe karşı kahramanca mücadele verdik, bu nedenle hedef oluyoruz" diyerek, hala da bayağı bir Kürt düşmanlığı yapıyorlar. Bu nedenledir ki tecrit oldular ve kolayca ezildiler.

Bütün bu işlerin gerisinde ABD emperyalizmi vardı. Operasyonlar tümüyle ABD destekli idi ve işbirlikçi büyük burjuvazinin tercihlerine de tam olarak uygundu. Bu sayededir ki söz konusu direnci gösterenler şaşırı bir kolaylıkla etkisizleştirildiler. Ve "devletin Kürt açılımı", tam da bunda belirgin bir mesafe alındıktan sonra gündeme getirildi.

ABD desteğinin Türkiye'nin siyasal yaşamındaki yerini ve önemini görebilmek için "yeni CHP"ye de bakılabilir. Kemal Kılıçdaroğlu başa geldiğinden beri Amerikan emperyalizmini karşıya alacak her türlü söylemden özenle uzak duruyor. Üstelik bu ilişkiler gerçekte AKP'nin yumuşak karnını oluşturduğu halde. Neden peki? Çünkü iktidar olmanın onların desteğini almaktan geçtiğini çok iyi biliyor. Bunun içindir ki "yeni CHP", ABD'nin AKP üzerinden gündeme getirdiği tüm açılımlara hızla uyum sağlama yolunu tutuyor. Bu politika değişikliği kişi olarak Kılıçdaroğlu'nu çok aşiyor. Onun arkasındaki sözkonusu operasyonlar dizisinin hedefi oldu. Bu, toplamında bir etkisizleştirme ve itibarsızlaştırma operasyonuydu. Hukuksal değil fakat tümüyle siyasal müdahale ve mücadele idi.

Burada hedef olanlar, devletin geleneksel ideolojisiyle katlaşmış, Kürt ve Ermeni düşmanlığı çizgisinde hareket eden, Kıbrıs konusunda eski resmi söylemi koruyan kesimler oldular. Tüm bu

değerlendirme yayınıyor, Türk devletinin sağlığı ve geleceği için CHP'ye oy verilmelidir diyor. CHP'deki bu değişim, emperyalizmin ve büyük burjuvazinin tercihlerini, o tercihlere yön veren çıkarları kavramaktan ve özenle gözetmekten geliyor.

Zamanında AKP buna oynadı; dinsel gericilik, Türkiye'de emperyalizmin bütün beklentilerine karşılık verebileceği konusunda güven verdi, böylece de onların desteğiyle öne çıkarıldı. Bir askeri müdahaleye karşı korundu ve bugün önemli bir iktidar gücü oldu. Burjuvazinin içinde kendi özel dayanaklarını yarattı. Büyük burjuvazinin bir kesimini temsil eder, öteki kesimini de bir biçimde denetleyebilir hale geldi.

AKP'Yİ DENGELEME İHTİYACI VE DÜZEN MUHALEFETİ

Bunu böylece bırakıp bugünkü duruma geliyorum. Emperyalizmin çıkarlarıyla uyumlu davranarak, ona hizmette kusur etmeyecek, bilinen açılımları gündeme getiren ve süreci buraya kadar taşıyan parti, AKP, gelinen yerde artık belli bakımlardan yormaya da başlıyor. Kimi? Bizzat ona destek veren güçleri... Emperyalizmi, İsrail'i, Türk burjuvazisinin TÜSİAD'da temsil edilen kesimlerini... Bu anlaşılabilir bir durum. Çünkü ekonomik, siyasal, kültürel iktidar gücü olmanın kendi mantığı da vardır. Onlar yalnızca ve basitçe emperyalizme uşaklığa yemin ettikleri için bu uyumu göstermediler. Bu uyumu gösterirlerse iç iktidarı elerebileceklerini, güç olabileceklerini, devlete egemen olabileceklerini, zenginliğe egemen olabileceklerini, her bakımdan iktidar olabileceklerini de düşündüler. Ve nitekim öyle de oldu, bunda başarı da gösterdiler. Şimdi de bunun mantığına uygun davranışlar gösteriyorlar, iktidar gücü olmanın imkanlarını tepe tepe kullanıyorlar. AKP gelinen yerde devlete hakim bir partidir artık. MİT elinde, polis elinde, bürokrasi elinde, Diyanet elinde, üniversiteler elinde, son hamleler ile yargıyı da ele geçirmiş oldu. Bu arada en güçlü görünen kurum olarak orduyu siyaseten güçsüzleştirip itibarsızlaştırdı, kımlıdayamaz duruma düşürdü ve halen kendisiyle uyumlu bir çizgide tutabiliyor.

AKP denildiğinde, Türkiye'nin din eksenli politika yapan gericiliğinin bütün bir bloku, dinsel gericilik cephesinin tümü, bir dinsel gericilik koalisyonu dü-

şünülmelidir. Bunlar yıllardır Türk büyük burjuvazisinin sözde liberal-laik kesimleriyle de bir uyuşum içinde oldular, çıkarları uyuşturduğu ve bunun gerektirdiği değişim tercihleri üstüste bindiği için... Ama gelinen yerde artık sorun alanları dışa vurmaya başlıyor. Burjuvazinin kendi iç dengelerinde sıkıntılar yaşanıyor. Tekelci burjuvazinin en güçlü kesimleri bile kendilerini rahat hissetmeyebiliyorlar. Aydın Doğan'a yapılanlar bunun örneği idi ve tüm ötekilere de bir mesajdı. Başbakan Koç'un damadının özel bir dost sohbetindeki seçim tahminini kastederek, "yaptığı şey risklidir, bedelini öder sonra" diye tehdit edebiliyor. Burjuvazinin uzun vadeli düşünen adamları, bizzat burjuvazinin kendisi bundan sonuçlar çıkarıyor. Hiçbir egemen sınıf iktidarı bu kadar kaba ve keyfi müdahaleleri uzun vadeli olarak kaldırmaz.

Aynı şey kısmen uluslararası politikada, özellikle de İsrail politikasında yaşandı. İsrail ile atışma üzerinden Ortadoğu halkları nezdinde olumlu bir imajı yaratmayı ABD el altından destekledi, bunu sorun etmedi. Ama başbakanın dengesizliği nedeniyle bu konuda ölçü kaçırıldığı ölçüde sıkıntı da arttı. Biraz kontrol edilmesini istiyorlar. Bir Avrupa Birliği temsilcisinin ifadesiyle, sınırların içine çekilmesini, taşkınlıkların dizginlenmesini istiyorlar. Bunun için bir yandan AKP'nin kendisine basınç uyguluyorlar. Economist'in CHP'ye destek konulu başyazısı bu tür bir ihtiyacın ürünüdür.

Bu da gösteriyor ki AKP'nin güçlü bir muhalefetle dengelenmesini istiyorlar. Üçüncü dönem için yine kesinlikle AKP'yi istiyorlar. İstedikleri politikayı en sorunsuz bir biçimde onun hayata geçireceğini biliyorlar. Tek başına CHP iktidar olabilese bunu CHP'den de umabilirler. Ama CHP'nin bugün öyle bir seçmen desteğini alamayacağını bildikleri için böyle bir hesap yapamıyorlar. CHP-MHP koalisyonu ise bu konuda hiç arzu edemeyecekleri bir bileşim. MHP, MHP olarak kalacaksa, şoven milliyetçiliğin bayraktarlığı iddiasını koruyacaksa, bütün bu açılımlara en azından karşıymış gibi görünmek zorunda. Oysa bu bugün emperyalizmin ve Türk burjuvazisinin istemediği bir şey. Bu nedenle şimdilik MHP kenarda tutuluyor. Siyasi yaşamın tümüyle dışına itilme bile ona hükümet düzeyinde bugün için alan açılmak istenmiyor. Bu durumda geriye AKP ve CHP kalıyor.

Duruma göre emperyalizm ve işbirlikçi büyük burjuvazi CHP'yi de tercih eder. Ama bunun için CHP'nin yeterli bir seçmen desteği kazanması lazım. AKP örgütlü bir kuvvet, dinsel gerici cephesi bugün kitlelerin önemli bir kesimine hakim ve bu kendini güçlü bir oy desteği olarak ortaya koyuyor. Bundan dolayı da düzenin efendileri halen de hesaplarını onun üzerine yapıyorlar. AKP'nin temel politikalarında esaslı bir sorun yaratmadığını biliyorlar. Füzü Kalkani'na önden çatlak ses çıkarıyor, ardından kabul ediyor. Libya

politikasına önden çatlak ses çıkarıyor, ardından kabul ediyor, İzmir'i de emperyalist savaşın yönetim üssü olarak tahsis ediyor. Bu fazlasıyla uyumlu bir politika. Neo-liberal politikaların, özelleştirme politikalarının, tüm öteki sosyal-siyasal saldırı politikalarının uygulanmasındaki pervasızlığı bir yana koyuyorum. Bu konularda emperyalizmin ve büyük burjuvazinin AKP ile zaten bir sorunu yok. Ama güç kazandıkça, bu gücü ölçülü ve dengeli kullanamayacağı kaygısını özellikle de Tayyip Erdoğan üzerinden taşıyor. Bunun için bir parça dizginlemek, bu çerçevede muhalefeti güçlendirmek politikası izliyor.

Mevcut tablo böyle. AKP üçüncü bir dönem için de iktidar olacaktır. Olduğu bir durumda da, devletin ele geçirilmesinde ve ele geçirilmiş mevzilerin pekiştirilmesinde önemli hamleler yapacaktır. Bunu toplum ne kadar kaldıracaktır, bu sorunun bir yanı. Burjuvazinin kendi iç dengelerinde bu neye yol açacaktır? Bu da sorunun öteki bir yanı. Türkiye'yi bu açıdan istikrar değil fakat kargaşa ve çatışma bekliyor.

Burjuvazinin durumdan hoşnutsuzluğuna bazı örnekler vermek istiyorum. TÜSİAD başkanı Ümit Boyner, Bülent Arınç'la kontrolden çıkan bir polemik sırasında, "paralar gelsin, kasalar dolsun deyip öteki herşeye katlanacak mıyız?" diye soruyor ve "Paralar gelsin, kasalar dolsun, bu bize yeter dersek, gelecek kuşakların yüzüne nasıl bakarız?" diye ekliyor. Bu, paralar gelsin kasalar dolsun tutumu, Türk burjuvazisinin AKP karşısında bugüne kadarki politikasıydı. Dizginsiz bir neo-liberal politika, emekçilere

ağır faturalar ödeten ekonomik ve sosyal politika, bu çerçevede tekellerin gücünün katlanması... Koç grubu AKP iktidarı döneminde, 2002 ve 2007 rakamları üzerinden tam dört kat büyümüş. Aynı şey bir dizi başka grup için de geçerli. Bunlar özelleştirmelerden büyük paylar almışlar, konunun uzmanları bunu bize somut rakamlarla sunuyorlar.

Dolayısıyla AKP iktidarı döneminde paralar geliyor kasalar doluyor, yıllardan beridir bu böyle ve büyük burjuvazi bundan fazlası ile hoşnut idi. Ama gelinen yerde AKP iktidar gücünü sermayenin el değiştirmesine yönelik olarak da kullanıyor. Aydın Doğan şahsında büyük bir medya tekeli elinde kalmıyor, elindeki araçları kendi denetimine almaya da çalışıyor. Daha önce Sabah-ATV grubu üzerinden yaptıkları gibi. Bunu salt medya üzerinden değil, öteki alanlarda da yapıyorlar, daha da yapacaklardır. Dinsel gerici ideoloji üzerinden, hayat tar-

zı üzerinden, değerler sistemi üzerinden kendisini dolaysız olarak destekleyen sermaye gruplarını öne çıkarmaya bakacaklardır.

Bu büyük burjuvazinin bir kesiminde tedirginlik ve huzursuzluk yaratıyor, bu arada batılı emperyalistlerce de hoş karşılanmıyor. Bu biraz fazla keyfi ve ölçsüz bulunuyor. Ümit Boyner bundan dolayı, "paralar gelsin kasalar dolsun deyip öteki herşeye katlanacak mıyız" diyor. Yaşam tarzına müdahaleye karşı çatlak sesler çıkarıyor. Can Kırac, Koç'un damadıdır ve bir özel sohbetteki kişisel bir seçim tahmininden dolayı Tayyip Erdoğan tarafından tehdit edilebiliyor. Bunu söyleyen iş adamı büyük bir risk almıştır diyor,

yakasına yapışırız demek istiyor. Büyük burjuvazinin bir kesiminin AKP'ye karşı belli bir tavır geliştirmeye çalışmasının gerisinde bu var.

ÇATIŞMALI DÖNEME DOĞRU

Olayların seyrinin ne olacağı seçimlerin ardından daha çok netleşecek. AKP yeni anayasayı referanduma götürebilecek bir çoğunluk elde ederse, çatışma sertleşecek. AKP pervasızlaşacak ve bu da çatışmayı sertleştirecek. Bu Kürt açılımına, Ermeni açılımına benzemez. Bunları TÜSİAD burjuvazisi zaten destekliyor, daha doğrusu bizzat o istiyor. Buradaki sorun tümüyle farklı. AKP'nin devlet kurumlarını tam olarak kendi denetimine almak istemesi, devletin meşruiyetini de tartışmalı hale getiriyor.

Dünya kadar yargı tarafsızdır deniyordu, şimdi yargıyı ele geçirdi. Yargıtay başkanı seçiliyor, son Anayasa değişikliğinin ardından Yargıtay'a tayin edilmiş 160 üye, blok oyu kullanıyor. Kime işaret edilirse ona oy veriliyor. Kuşkusuz yargı dün de tarafsız değildi, her zaman sermayenin ve devletin hizmetindeydi. Ama bunu sermayenin tüm kesimleri adına toplumsal muhalefete, emekçilere karşı yapıyordu. Şimdi AKP'nin yargısı bunu burjuvazinin öteki kesimlerine karşı da yapıyor. Yargı dün bu anlamda egemen sınıf üstüydü, bugünse egemen sınıfın bir kesimini ötekine karşı kolluyor. Bu düzenin meşruiyetini tartışmalı hale getirir. Sokaklardaki insanlar, emekçiler dün devletin politikasını sorguluyorlardı, şimdi ise "imamın ordusu", "imamın yargısı" diyorlar, devletin cemaatleşmekte olduğunu ima ederek. Bu devletin meşruiyetini kitleler içerisinde tartışmalı hale getirir. Yani egemen sınıf içindeki çatlak ve çatışma, devletin meşruiyetini, o kitlelere empoze edilen "tarafsız devlet", "bağımsız yargı" vb. algılamalarını ciddi bir biçimde darb ediyor. Egemen sınıfın kendi iç tartışması bunu körüklüyor. Buradan da doğan sorunlar var.

Neo-liberal politikaların uygulanmasındaki pervasızlığı bir yana koyuyorum. Bu konularda emperyalizmin ve büyük burjuvazinin zaten bir sorunu yok. Ama güç kazandıkça, bu gücü ölçülü kullanamayacağı kaygısını özellikle de Tayyip Erdoğan üzerinden taşıyor.

Bu toplamında çatışmayı arttıracaktır. Türkiye'yi bir istikrarsızlık bekliyor. Olayın bir dizi yönü var. Rejim içi çatışmadan Kürt sorununa, sınıf ve emekçi hareketine kadar. Düzen bunca soruna rağmen iyi-kötü dengesini koruyabildiyse, bu temelde 2001 yıkımının ardından ekonomide yaşanan toparlanma sayesinde. Bunun AKP dönemine denk gelmesi onun işini fazlasıyla kolaylaştırdı. Ama bunun da artık çok kırılmalı bir aşamaya ulaştığına dair ciddi gözlemler var. Her şeyden önce büyük bir borç yükü var. Bunlar büyük ölçüde kısa vadeli borçlar. Öte yandan dolar kurundaki değişimle bu borçların durduk yerde yükselme riski var. Türkiye'de ekonominin son 7-8 senedir fazlasıyla rahat ettiği, dolayısıyla tam da bundan dolayı çok sorun biriktirdiği, bu sorunların her an büyük bir ekonomik bunalım biçiminde patlak verebileceği öngörülebilir. Artı, dünya ekonomisindeki krizin yeniden ağırlaşması bekleniyor. Artı, Avrupa'da devletler mali iflasla çöküyor. Bütün bunların Türkiye ekonomisini etkilememesi mümkün değil. Artı, AKP iktidarı emperyalizm ve İsrail'i gereğinden fazla yormaya başlarsa, bunların gündeme getirebileceği oyunlar var. Bir dizi çıkar, bunların temsil ettiği kuvvet çatışıyor. Bütün bunların bileşkesi üzerinden bakmak gerekir olayların seyrine.

YAKIN GEÇMİŞ VE DÜZEN ORDUSU

Kürt hareketi burada çok önemli bir değişken. Türk devletinin o sözde ulusalcı ve kemalist kesimleri bir parça stratejik bakışa sahip olsalardı, Kürt hareketine düşmanlıkla kendilerini boğmasalardı, Abdullah Öcalan'ın yıllardır İmralı'dan kendilerine uzattığı eli tutarlardı. Bu da onlara dinsel gericiliğin dizginlenmesi imkanı verirdi ve bugünkü perişan duruma düşmezlerdi. Abdullah Öcalan bir dönem sürekli cumhuriyet değerleri, laiklik, kemalizm ekseninde, dinsel gericiliği sınırlamanın, dizginlemenin sorunları üzerinde duruyordu. Bu kemalist laik kesimlere uzatılmış bir el, bir tür ittifak çağrısıydı işin aslında. Ama onlar Kürt sorununda katı davranmayı marifet saydılar. Böylece Kürt halkını karşılarına almakla kalmadılar, ABD'nin Kürt politikasına, büyük burjuvazinin Kürt sorununu yatıştırma tercihlerine de karşı durdular. Sonucun ne olduğunu biliyoruz. Düzen ordusunun dünkü gücü, temelde burjuvaziye ve emperyalizme dayanmaktan geliyordu. Burjuvazi ve emperyalizm yeni tercihlerinden dolayı bu desteği çektiğinde, bir CHP yöneticisinin ifadesiyle, kağıttan kaplan durumuna düştü.

Biz devrimciler, Türk ordusunun bu duruma düşürülmesinden stratejik bir yarar umabiliriz. Türkiye'de değil general, değil subay, astsubayların bile dokunulmaz olduğu algısının toplum nezdinde kırılmış olması, bizim için fazlasıyla önemlidir. Türkiye'nin son yarım yüzyıllık ilerici-devrimci birikimini bizzat düzen

ordusu ezdi. Bu ülkede '60'lı yıllarda görkemli bir sosyal uyanış yaşandı ve sol, toplumda bir güç oldu. Bu, 12 Mart faşist darbesiyle düzen ordusu tarafından ezildi. '70'li yıllarda daha geniş ölçekli, çok daha kitlesel ve devrimci niteliği daha belirgin bir yükseliş ortaya çıktı. Bu kez 12 Eylül askeri faşist darbesi ile yine düzen ordusu tarafından ezildi. Aynı şekilde, Amerikan emperyalizmi ile işbirlikçi büyük burjuvazinin çıkarları doğrultusunda. Türkiye'nin ilerici devrimci birikimini düzen ordusu ezip dağıttı demek istiyorum.

Daha da önemlisi, bu yolla kudurgan bir neo-liberal politikanın siyasal koşulları da bizzat aynı ordu tarafından yaratıldı. 24 Ocak Kararları ile başlayan Özalıcı politikalar uzun yıllar dizginsizce uygulandı. Geniş emekçi katmanlar yokluğun ve yoksulluğun pençesine düşürüldü. Bunu her türlü hak arama mücadelesinin binbir yasa, yasak ve yöntemle engellenmesi tamamladı. Eğer yoksullukla çaresizlik bir araya gelmişse, bu, dinsel gericiliğin güçlenmesi için gerekli toplumsal-kültürel atmosferin oluştuğu anlamına gelir. Emekçinin sermayenin acımasızlığı karşısındaki çaresizliği, onu dine yöneltir. Yokluğun ve yoksulluğun dipsiz kuyusuna itilmiş emekçinin iki çıkış yolu vardır. Ya sermayeye karşı direnir, örgütlü ve birleşik bir güç olur, böylece büyük bir özgüven kazanır, devrimcileşir. Ya da bir taraftan yoksulluk, öte taraftan buna karşı bir şey yapamamanın çaresizliği içinde tevekküle sığınır, kaderciliğe sürüklenir, sonuçta dine sığınır. Böylece de zaten her açıdan önü açık bulunan ve binbir olanakla çalışan dinsel gericiliğin ağına

düşer, cemaatlerin ve tarikatların aleti ve oyuncu haline gelir.

Türkiye'de bu aynen böyle de yaşandı. Bunu 12 Eylül faşist askeri darbesi ile düzen ordusu yaptı. Dini devrime karşı dalgakıran olarak kullanma politikasını da bizzat o düzen ordusu uyguladı. Ama Türkiye'nin devrimci birikimini ezerek ve dinsel gericiliğin önünü her bakımdan

Türkiye'yi bir istikrarsızlık bekliyor. Rejim içi çatışmadan Kürt sorununa, sınıf ve emekçi hareketine kadar. Düzen bunca soruna rağmen iyi-kötü dengesini koruyabildiyse, bu temelde 2001 yıkımının ardından ekonomide yaşanan toparlanma sayesinde.

açarak kendi kuyusunu da kazdı. Bakınız bu anlı şanlı ordunun generalleri şimdi ne durumlara düşüyorlar. Cemaatin polisi ve yargısı enselerinden tutuyor, Hasdal ya da Silivri'ye tikiyor. Taleplerini alabileceğine sınırlamış Öcalan'ın İmralı'dan uzattığı eli tutmuş olsalardı, AKP gericiliğinin önünü de keşilirdilerdi. Ama iktidarı o kadar sınırsızca kontrol ettiklerine inanıyorlardı ki, buna ihtiyaç duymadılar. Oysa Amerikan politikaları ile çeliştikleri bir durumda ne duruma düşebileceklerini yaşayarak gördüler.

(...)

AKP çatısı altında birleşmiş dinsel gericilik, kendi denetiminde bir polis rejimi kurmuş durumda. Dün hiç değilse bazı biçimsel ölçüler vardı, bugün artık bu da yok. AKP döneminde polis yapay suç üretiyor ve mahkemeler cezayı basıyor. Türkiye'de böyle bir keyfilik, bu türden bir ölçüsüzlük faşist askeri darbeler döneminde bile yaşanmadı.

EKONOMİK CEPHEDE DURUM

İstatistiki verilere göre sanayi üretimi yeniden kriz öncesi evreye dönmüş görünüyor. Belirsizlikler hızla çoğalıyor, yeni bir kriz her an sökün edebilir tartışmaları yürütülüyor. Bunu dünyada önemli bir

takım uzmanlar yapıyor, Türkiye'de bu konuya hakim olan yazarlar aktarıyorlar. Türkiye dünya ekonomisinin içinde. İthalata bağımlı ve ihracatıyla övünüyor. Yani dünya piyasalarına bağımlı. İki, borsası çok büyük ölçüde "sıcak para"ya, dışarıdan gelen kısa dönemli girişlere bağımlı. Bu girişin aksamaması, bu çarkın dönmeye sıkı sıkıya bağlı.

Türkiye ekonomisi çok ısındı, soğutulması gerekiyor deniliyor. Bu, döviz kurlarını değiştirmek anlamına geliyor. Döviz kurları yapay bir şekilde yüksek tutuluyor. Siz onu gerçek değerine indirdiğinizde, dolar değer kazandığı ölçüde demek istiyorum, Türkiye'nin borçları durduk yerde yükseliyor. Bir dizi hassas kırılmalı nokta var, bunların içinden nasıl çıkılacağı bilinmiyor. İktisatçılar Türkiye ekonomisinin çok kırılmalı olduğunu ve o noktaya hızla yaklaştığını söylüyorlar.

Türkiye'de kriz teğet geçmedi, kriz büyük bir yıkım yarattı. Ama burjuvazi o yıkımı işçi sınıfına ödetmekte çok büyük kolaylıklara sahipti. Bu işini rahatlatmış. Krizin patlak verdiği bir durumda işçileri kafiye halinde ücretsiz izne çıkarıyorsunuz ya da sorunsuz olarak kapıya koyabiliyorsunuz. Böylece işletmeler için büyük bir maliyete dönüşmüyor. Sermaye yıkıma uğramıyor. Bu açıdan Türk burjuvazisi krizi kolay atlattı. Ama krizin sosyal faturası kesinlikle çok ağır oldu. İşsizlik olarak, ücretlerin düşmesi olarak, çalışma koşullarının daha da ağırlaşması olarak.

İki, eğer bir önceki kriz Türkiye'de, burjuva ekonomistlerinin ifadesiyle, ekonomideki o "büyük ısınma"nın hararetini almadıysa, bu daha kötü bir durum. Bu gerilimin daha da arttığını gösteriyor. Dolayısıyla daha sert bir kırılmanın yaşanacağını aklı getiriyor. Yani o krizin bedelini bir parça ödemek gerekiyordu. Eğer o bedel ödenmemişse, o sadece ağırlaşmış bir gerilim olarak döner size ileride. Kırıldığı zaman çok daha sert bir kırılma olarak yaşanır.

15 Temmuz darbesi ve Türkiye sol hareketi

D. Yusuf

Türkiye tarihine 15 Temmuz askeri darbesi olarak yazılacak olan girişim bastırıldı. Generali, albayı ve subayı ile darbeyi yapanların bir bölümü tutuklandı. Ordu içinde sayıları 3 bini bulan çeşitli kademelerde askeri personel tasfiye edildi. Resmi rakamlara göre 6 bin kişi gözaltına alındı. Darbe, bir de bıçak ve satırla boğaz kesmek şeklindeki çağdışı usullerin de kullanıldığı infazların mahsulü yüzlerce ölü geriye bıraktı.

15 Temmuz darbesi başarıya ulaşsaydı, Türkiye, kelimenin gerçek anlamıyla zifiri bir karanlığın hakim olduğu bir cehenneme dönüşecekti. Ancak darbeyi bastırılanların da onlardan santim farkı yok. İktidarda olan dinci-gerici kanadın tümüyle it ve kopuktan oluşan, cinayet işlemeye son derce hevesli "linç taburları" aracılığıyla sokaklarda sergilediği ve ardından da ilerici ve devrimci güçlerin bulunduğu emekçi semtlerine taşımaya kalktıkları icraatların tümü buna yeterli bir kanıttır.

Kaldı ki dinci-gerici AKP iktidarı ve "reis" adını taktıkları "führer"lerinin bugünkü rejiminin koyu karanlık bir cehennem olduğu tartışılmaz. Türkiye işçi sınıfı, emekçi halkları, Kürt ve Alevi emekçileri, ilerici ve devrimci güçleri, 15 Temmuz sonrası birkaç gün, hep birlikte, darbe yapanı ve bastırılanı ile Ortaçağ gericiliğinin ne menem bir şey olduğunu bir kez daha ve tüm açıklığı ile gördüler.

Darbe bastırıldı ama yankıları hala devam ediyor. Tüm iğrençliği ve vahşeti ile çember sakallı, boğaz kesen, satırlı ve palalı güruh cinayet işlemek üzere hala sokaklarda kol geziyor. Zira onları oraya "führer"leri Erdoğan çağırmişti. Henüz orayı terk edin de dememiş bulunuyor. Tam tersine bir kez daha "orada kalın" talimatını verdi. Görünen odur ki, "reis" kendisini, "saray"ını ve rejimini korumada, halihazırda dümeninde oturduğu devletin resmi güçlerinden çok, bu gerici gruba güvenmektedir.

Darbe vesilesiyle oluşan gerici atmosfer ve hareketlilik bilinçli biçimde korunuyor. Dinci-gerici AKP iktidarı ve Erdoğan da yoğun bir hareketlilik içinde. Darbeyi bastırmaktan kaynaklı bir moral ve motivasyonla, onu sarsılan iktidarını tahkim etmenin ve uzun dönemdir ulaşmaya çalıştığı başkanlık hedefi ile taçlandırmanın, böylece otoritesini daha da güçlendirmenin bir olanağı olarak değerlendirmek istiyor. Hiç kuşkusuz, "Darbeye karşı, demokrasiyi kurtardık" yalanı eşliğinde yapıyor tüm bunları.

Şu sıralar demokrasi ve milli birlik lafını dillerinden düşürmüyorlar. Buna uygun mizansenler oluşturmaya özen gösteriyorlar. Örneğin, düne kadar yok hükmünde saydıkları TBMM'yi bir anda demokrasinin vazgeçilmezi olarak devreye soktular. Buna uygun bir mizansen içinde, HDP de dahil tüm partileri "demokrasi ve milli irade" parolası ile meclise çağırıldılar. Her biri kendisine özgü ses, renk ve tarzla birer konuşma yaptılar. Söz konusu darbeye ve ne türden olursa olsun darbelere kesin olarak karşı olduklarını açıkladılar. Fakat sonuçta tek çıkar yolun demokrasi olduğunda birleştiler. Bu birlikteliği belgelemek ve kamuoyuna sunmak üzere bir de ortak bir deklarasyon hazırlayıp yayınladılar.

Demokrasi lafı bugünlerde tılsımlı bir lafa dönüşmüştür. Sağından soluna her kesimin dilinden düşmüyor. Sağdakiler buna en geniş "milli birlik"i sağlamak hedefi ile sarılmaktadır. Ve demokrasi üzerine söyledikleri hiçbir lafın zerrece bir inandırıcılığı bulunmamaktadır. Biliyoruz ki demokrasi onlar için kurmak istedikleri gerici düzene ulaşmak için ihtiyaç duydukları aldatıcı bir şaldır sadece. Bu şal fırlatılıp atıldığında altında tüm vahşeti ile Ortaçağ karanlığının ifadesi bir gerici çıkacaktır. Bunun tartışılacak hiçbir yanı yok.

Asıl tartışılması gereken, 15 Temmuz darbesi sırasında ve şimdilerde Türkiye sol hareketinin bu darbe karşısındaki tutumu ve bu vesileyle yeniden günde-

me getirilen demokrasi mücadelesi ve demokrasi cephesi konusundaki görüşleridir.

DARBE SIRASINDA TOPLAM OLARAK SOL HAREKETİN İÇLER ACISI TABLOSU

Ne zaman, nasıl ve hangi vesileyle gerçekleşeceğinden bağımsız olarak, Türkiye'nin kısa vadede olmasa da eninde sonunda askeri bir darbeye sahne olacağı az çok tahmin ediliyordu. Dinci-gerici iktidara karşı gündeme gelebilecek alternatiflerden biri olarak, Haziran türü yeni bir kalkışmanın yanı sıra darbe ihtimalinden de söz ediliyor, zaman zaman bu dillendiriliyordu da. Nitekim böyle de oldu.

EMEP, ÖDP, KP, HTKP gibi reformist sol partilerden HDP, KCK ve SODAP'a, ulusalçı Perinçek'in Vatan Partisi'nden DİSK ve diğer demokratik kurumlara, ABC gazetesi yayın yönetmeni sol sosyal demokrat Merdan Yanardağ'dan Özgür Müftüoğlu ve Haluk Yurtsever'e her parti, kurum ve kişi, ilk anlardaki anlaşılır olan şaşkınlığın ardından, olaylar bir parça anlaşılır hale gelir gelmez, darbe konusundaki değerlendirmelerini ve tutumlarını ortaya koymaya başladılar.

Bir kesimi bu darbeye de ilkesel olarak her türlü darbeye de karşı olduklarını açıkladı. Ne acı ve ne yazıktır ki Kürt hareketi yine içler acısı bir tutum aldı. Özetle, "Darbeye karşı demokrasisiden yanayız. Bundan başka bir çıkış yolu da yoktur" mealinde, her zamanki

gibi oldukça muğlak bir tutum sergiledi. AKP'ye dönük eleştiriler yapmakla, uzun süredir sürdürülen kirli savaşı ve AKP'nin bundaki sorumluluğunu dile getirip teşhir etmekle birlikte, yine aynı basiretsizliği tekrarladı. Dönüp dolaşır, yine usturuplu biçimde, somutça "Darbe yapmakla suçlananların hemen tümü Kürdistan'daki kirli savaşın kurmaylarıydı" mealindeki açıklamalarıyla, tıpkı 17-25 Aralık operasyonları sırasındaki gibi, sorunu "paralelci", yani Fetullahçı kanata daralttılar. Bu zaafli bakıştır ki HDP'yi, "demokrasi ve milli irade" aşğılık mizansenini ile TBMM'de düzenlenen seremonik toplantıya katılmaya ve ortak bildiriye imzalamaya dek savurmuştur.

HDP de PKK/KCK de grup sözcüsü İdris Baluken de çok iyi biliyorlar ki AKP gericiliğinin ve sermaye devletinin demokrasi dediği, kopkoyu bir faşist diktatörlüktür. Onun Kürt halkına dönük yüzü ise sömürgeciliktir. Kürt halkının, temel ulusal hakları şurada kalsın, varlığının dahi inkar edilmesidir. Milli irade dedikleri de bunun en yoğun halidir. Burada Kürtlere ait hiçbir şey yoktur. Keza onların demokrasi ve milli iradesi, aylardır sürdürülen kent kuşatmalarıdır. Yakıp yıkmalar, yüz binler halinde göçertmelerdir, "hendekçi" denilerek Kürt gençlerinin acımasızca katledilmesidir. Kürdistan'ın bir kan deryasına çevrilmesidir. Peki, tüm bunlar ne içindir? Kürt halkının özyönetim şeklinde ortaya koyduğu iradeyi "hendeklere gömmek" için. Onların kayıtsız koşulsuz Türk sermaye

devletin "milli irade"sini tanıma ve ona teslim olmaları içindir.

Gerçek şu ki bunun böyle olduğunu en iyi Kürt hareketi, Selahattin Demirtaş ve İdris Baluken gibi sözcüleri de biliyor. Söylediklerinin yanlış ve karşılığı olmayan şeyler olduğunu da biliyorlar. Ama söz konusu olan devrimci bir kimlikten ve konumdan, bunun ifadesi bir program ve stratejiden yoksunluk olunca, dönüp dolaşıp aynı vahim hatayı tekrarlayabiliyorlar. Stratejik zaafiyet içinde bir kördüğümüne mahkumiyet; olan budur. PKK devrimi kategorik olarak gündeminden çıkardığı gündemden beridir bu zaafiyetin adeta esiridir. Toplam olarak, Haziran Direnişi sırasındaki tutumu da, 17 Aralık operasyonları karşısındaki duruşu da, 6-8 Ekim Kobanê ile dayanışma amaçlı serhildanlar sırasında sergilenen tutum ve Davutoğlu hükümetine iki bakan vererek AKP'nin "milli irade" yalanına katkı sunması da bu vahim hatanın ifadeleridir. Kürt hareketi 15 Temmuz darbesi sırasındaki açıklamaları ve düzen partileri ile aynı metnin altına imza koyması ile bu vahim hatayı tekrarlamıştır.

Kürt hareketi bu kadarıyla da kalmamış, darbeyi fırsata çevirmediğini, örneğin iki gün boyunca tek bir gerillanın dahi eylem yapsın diye hareket ettirilmediğini ve bunun "iyi niyetinin" en iyi kanıtı olduğunu dile getirmiştir. PKK'nin Kürt sorununda çözüm olsun diye defalarca bu tür "iyi niyet" gösterileri yaptığı biliniyor. Haziran Direnişi, 17 Aralık vakası, 6-8 Ekim günleri, koalisyon hükümetine bakan verme bonkörlüğü; bunlar da "iyi niyet" gösterileriydi. Peki sonuçları nedir? En kısa ve en yalın bir ifade ile Türkiye cephesinde koyu bir karanlık. Demokrasinin zerresinin olmadığı, 12 Eylül rejimini dahi aratan, kopkoyu bir polis rejimi... Kürdistan cephesinde ise tarihinin en kanlı, en kirli ve en karanlık bir savaş gerçeğidir. Bu açıklama, gösterilen basiretsizliğe daha ağır bir nitelik kazandırmıştır. Kürt hareketinin tablosuna daha vahim boyutlar kazandırmıştır.

Darbe sırasında en dikkate değer bir öteki tabloyu da ulusal cephe oluşturdu. CHP biliniyordu, o düzen soluydu ve her zamanki misyonunu yerine getirdi. Uzun bir süredir AKP'nin, eşdeyişle de faşizmin koltuk değneği olduğu bu darbe vesilesiyle bir kez daha açığa çıktı. Dolayısıyla CHP'nin duruşunun şaşılacak bir yanı yoktur. Düzen solunun solculuğunun bugün geldiği yeri göstermesi bakımından öğreticidir, hepsi bu. Asıl sıçramayı Perinçek ve liderliğini yaptığı Vatan Partisi yapmıştır. Ki bu yeni bir durum da değildir. Perinçek ve Vatan Partisi darbe karşısında resmen ve açıkça dinci-gerici AKP iktidarı ve ebedi şefi Erdoğan'ı desteklemiştir. Tam bir utanmazlık ve arsızlıkla bu baştan aşağı karşı-devrimci tutumunu, Erdoğan'ın ve AKP'nin Perinçek çizgisine geldiği ile açıklamaktadır. Bu açıklamanın elbette bir ciddiyeti ve inandırıcılığı yoktur. Ve fakat gene

de burjuvaziye, eşdeyişle de Kemalizm'e uşaklığın ve bunun en somut ifadesi olarak Kürt düşmanlığının eninde sonunda ezen ulus milliyetçiliğine vardığının, kaçınılmaz biçimde sosyal-şoven bir nitelik kazandırdığının ibret verici bir örneği olması bakımından önemli bir gelişmedir.

Esasında ulusal cumhuriyetin de ulusal cumhuriyetçilerin de bugün geldikleri nokta, cumhuriyetin tarihsel süreç içinde yaşadığı evrimin gelip dayandığı noktadır. Cumhuriyet habire aşınmış, yozlaşmış, iyiden iyiye bozulmuş, gelinen yerde çürüyen bir cumhuriyete dönüşmüştür. Yaşadığı bu evrim ve yıpranmışlığa karşın, TKP cenahı ve Merdan Yanardağ gibileri hala körkütük Kemalizm, aynı zamanda da cumhuriyet savunuculuğu yapıyor, onun kuruluşunda elde edilen kazanımları savunma çizgisinde ısrar ediyorlar. Sorun aynı sorundur; Kürt sorununda Kemalizm'in ideolojik ve politik çizgisinin yankısı görüşler savunmak. Bir başka ifade ile açık ve gizli, ince oportünist görüşler savunmak... Hemen belirtelim ki bu çizginin akıbetini merak ediyorlarsa, dönüp Perinçek ve Vatan Partisi'nin bugünkü akıbetine bakmalarında çok fayda var. Kürt hareketini Fetullah Gülen ve AKP kanadı ile dinci-gericilerle neredeyse aynı paydaya koymaya, sözgelimi PKK'yi olur olmaz AKP ile ilişkilendirmeye çalışan Merdan Yanardağ ekibi bu ibretlik akıbet üzerinde daha çok düşünmelidir.

15 Temmuz darbesi vesilesiyle ayan beyan ortaya çıkan bir gerçek de şu oldu: Türkiye 60'lı-70'li yılların Türkiye'si değil. Perinçek gibi karşı-devrimcilikte karar kılmamışsa eğer, Kemalizm'in geçmişteki gibi ve geçmişteki türden bir uyarlanması güçtür. Kaldı ki bu çapta kimse de yoktur. Daha doğrudan bir anlatımla, bugün Doğan Avcıoğlu gibi, Türk ordusunun ciddiye alabileceği, ciddi ve yetkin teorisyen ve stratejistler yoktur. M. Yanardağ gibileri bu kapasitede değillerdir ve buna heves etmemelidirler.

"DEMOKRASI", "DEMOKRASI MÜCADELESİ" VE "DEMOKRASI CEPHESİ" ÇAĞRILARI ÜZERİNE

Elbette bununla kalmadılar, yanı sıra ve bu vesileyle demokrasi mücadelesi, bunun kapsamı, ekseni, hedefi ya da hedefleri konusundaki düşüncelerini de ortaya koydular. Yeniden mümkün olan genişlikte bir birlikteliğin, bunun ifadesi bir "Demokrasi Cephesi"nin acil ve yakıcı bir ihtiyaç olduğunu dillendirmeye başladılar.

Tartışmayı ve değerlendirmeyi ko-

laylaştıracağı için, ilk elden kimin, hangi partilerin ne dediğinin, neler savunup neler önerdiğinin tablosunu sunmak yararlı olacaktır. Burada adı geçen parti ve kişilerin ilk elden elbette ki darbeye ve darbelere karşı olduklarını belirttiklerini hatırlatarak çağrılarını özetliyoruz.

EMEP'in bu konulardaki düşüncesi şöyleydi: "Emekçi sınıflarda ve demokrasi ve özgürlük taleplerinden geri durmayan halk kesimlerinde mücadele eğilimleri artacaktır kuşkusuz. Esasında bugün herkesin kendi mecrasında sürdürdüğü bu mücadeleleri birleştirmek, olası mü-

cadele eğilimlerini de bugünden ortaklaştırmak bir gereklilik ve zorunluluktur. Partimiz son günlerde 'Demokrasi için birlik' temelli çalışmaları önemsemekte. Bu çalışmaların ilerletilmesi gerektiğini düşünmekteyiz. Siyasi partiler olarak bizler, emek ve meslek örgütleri, inanç örgütleri, akademi ve barış alanında olduğu gibi çeşitli inisi-

yatıflar, kadın, çevre ve gençlik hareketleri, aydın, sanatçı, yazar, gazeteci gibi çeşitli alanlardan kişiler bu oluşumun öncü gücü olması gerekir. AKP'nin gerici ve baskıcı politikalarına karşı; basın ifade özgürlüğü, yargı bağımsızlığı, laiklik ve inanç özgürlüğü, emekçi sınıfların grev, örgütlenme gibi en temel haklarının güvenceye alınması, yaşam alanlarımızın korunması, yüzde 10 seçim barajı başta olmak üzere seçim ve siyasi partiler yasalarının demokratik temelde yeniden düzenlenmesi gibi temel talepler etrafında ortak mücadele birliklerinin oluşturulması için hızla adımlar atılmalıdır. Ortaya konacak bu temel talepler etrafında ortak mücadeleye varım diyen her-

kesi ve her kesimi kapsayacak geniş bir birlik olmalı aynı zamanda."

ÖDP adına açıklama yapan Alper Taş, konuya ilişkin anlayışlarını ve önerilerini, "Darbe girişiminin yarattığı atmosferden yararlanarak gerici ve ırkçı bir süreç yaşandığını gözlemliyoruz. Bu süreç emek ve demokrasi güçleri açısından iyi olmayacak. O nedenle yerel düzeylerde ortak mücadele zeminleri, ortak savunma zeminlerini mahallelerde, okullarda işyerlerinde geliştirmemiz lazım. Bunun yanı sıra birleşik mücadele zeminleri de güçlendirmemiz lazım. Bu konudaki tartışmaları hızlandırmamız lazım. Noktalamamız lazım. Ortak duruşu, mücadeleyi pratiği büyütmemiz lazım" sözleriyle özetledi.

HTKP'li Erkan Baş, "Ne darbe, ne AKP! Başka çıkış yok, AKP'yi halk devirecek!" şiarında ifadesini bulan açıklaması ile tartışmalara katıldı.

Akademisyen Özgür Müftüoğlu bir parça farklı söylemlerle düşüncesini açıkladı. Kısaca şunları dile getirdi: "Çözüm, tüm bu kesimlerin toplum içerisinde yaratılan ayrımcılığın tuzağına düşmeden cinsiyet, etnik köken, inanç vb. ayrımcılıkla mücadeleyi önemseyerek; suya, toprağa, parka yani yaşam alanlarına karşı saldırıları göz ardı etmeden ve tüm bunların müsebbibinin sermaye sınıfı olduğunu da unutmadan sınıf perspektifine sahip bir demokratikleşme mücadelesidir. Böyle bir mücadelenin başarısı için işçi sınıfının rolü son derece önemli olacaktır."

HDP adına ilk açıklamayı eşbaşkanlardan Selahattin Demirtaş yaptı. En kısa bir anlatımla darbeye karşı demokrasi-den yana olduklarını ve bir an önce tüm demokrasi güçlerinin bir araya gelerek geniş bir demokrasi bloğu oluşturmasının zorunluluğuna vurgu yaptı. Bu aynı şeyleri KCK yürütmesi de dile getirdi, "Türkiye'de demokratikleşmeyi sağlayacak bir demokrasi ittifakının yaratılması" çağrısında bulundu.

Tarih, başarılı bir darbe olana kadar çok geçmeyeceğini gösteriyor

Robert Fisk

Recep Tayyip Erdoğan bunun geleceğini biliyordu. Osmanlı İmparatorluğu'nu yeniden canlandırma hayalinde olan, bütün komşu ülkeleriyle dostken düşman olan ve ülkeyi başlı başına bir komediye çeviren bir adama Türk ordusunun sonuza kadar itaat etmeyeceği aşikârdı. Ancak şu iki varsayımda bulunmak büyük bir hata olacaktır: Askeri bir darbeyi bastırdıktan sonra Türk ordusunun sultanlarına bağlı kalacağını düşünmek; ve 161 ölü, 2839 gözaltı ile Türk devletini Ortadoğu'nun çöken ulus devletlerinden ayrı tutmak.

Hafta sonu Ankara ve İstanbul'daki olaylar; Ortadoğu uluslarının, Ortadoğu'nun sürekli ve kalıcı kurumları ve sınırları olduğuna dair var olan devlet inançlarının çökmesiyle doğrudan orantılı ki benzer durumlar Irak, Suriye, Mısır ve diğer Arap ülkelerinde derin yaralar açtı. İstikrarsızlık bölgede yolsuzluk gibi bulaşıcı bir durum, özellikle hükümdarlar ve krallar arasında; ve kendi çıkarı için, anayasayı değiştirip Kürtlerle bir savaş başlattığından beri Erdoğan da artık bu sınıfın bir üyesi.

Belirtmeye gerek yok ki Washington'ın olaya ilk tepkisi daha çok tavsiye niteliğindedir; Türkler "demokratik seçimlerle iktidara gelmiş hükümetlerini" desteklemelidirler. "Demokrasi" büyük bir lokmaydı ve aynı hükümetin, Muhammed Mursi'nin 2013 yılında Mısır'da "demokratik seçimlerle gelmiş" hükümetinin iktidardan edilmesine karşı -Türkiye'deki darbeye göre daha kanlı olan askeri darbeyi desteklediğini ve halktan Mursi'yi desteklemesini istemediğini hatırlamak da daha acı vericiydi. Eğer Türkiye'deki darbe başarılı olsaydı Erdoğan'ın kaderi kaçınılmaz şekilde Mursi ile aynı olacaktı.

Ancak batılı uluslar istikrarı, özgürlük ve haysiyete yeğlediklerinde ne umabilirsiniz ki? Bu nedenledir ki İran birliklerinin ya da sadık Irak milislerinin IŞİD'e karşı mücadeleye katılmalarını kabul etmeye hazırdılar -aynı Felluce'nin tekrar ele geçirilişinden sonra yoksul 700 Sünni'nin ortadan kaybolmasına hazır oldukları gibi. Ve aynı sebeple de "Esad gitmeli" söylemi çabucak terk edildi. Geliyen durumda Esad, David Cameron'u başbakanlıkta solladı -ve Obama'yı da geride bırakacak gibi. Esad rejiminin hafta sonu Türkiye iç siyasetini meraklı gözlerle izleyeceği kesin.

Birinci Dünya Savaşı'nın muzafferleri

Erdoğan ülkesi için seçtiği rolün ülkesine nelere mal olabileceğini fark etmede bayağı geç kaldı. Ordunuza güvenemediğinizde üzerinde durulması gereken önemli sorunlar vardır.

Osmanlı İmparatorluğu'nu yok ettiler -ki Bâb-ı Âli Almanya ile ittifak kurma hatasını yaptıktan sonra 1914-1918 savaşının amaçlarından biri buydu- ve imparatorluğun kalıntıları müttefikler tarafından lime lime edilerek zalim kralların, acımasız valilerin ve diktatörlerin insafına bırakıldı. Erdoğan ve ordudaki onu iktidarda tutmaya karar vermiş bu yığın anlatılan parçalanmış devletler çerçevesine oturmaktadır.

Erdoğan ve Batı için uyarı işaretleri, eğer ki hatırlanmış olsalardı, Pakistan örneğinde yatıyordu. Ruslara karşı savaşan mücahitlere silah, füze, para aktarmak için Amerikalılar tarafından utanmazca kullanılan Pakistan, lime lime edilen bir imparatorluktan (Hindistan) başarısız bir devlete dönüşürken, şehirleri bombalarla harap oldu; zaten yoz ve yolsuz olan ordusu ve istihbaratı, Rusya'nın düşmanlarıyla -Taliban da dahil- işbirliğine gitti ve İslamcılar devletin içine sızdırılarak devletin kendisini tehdit eder hale geldi.

Türkiye Amerika için Suriye'de aynı role büründüğünde -isyancılara silah gönderiyor, yozlaşmış istihbaratı Suriye devletine karşı savaşan İslamcılarla işbirliği yapıyordu- başarısız bir devlet olma yoluna girdi ki şehirleri bombalarla hırpalandı, kırsal kesimleri İslamcılarla

dolduruldu. Tek fark, Türkiye, bazı bölgeleri aynen Halep ve Humus'taki gibi harap edilmiş Diyarbakır'da ve ülkenin güneydoğusunda Kürtlere karşı yeniden savaş başlattı. Erdoğan ülkesi için seçtiği rolün bedelini çok geç fark etti. Elbette Putin'den özür dilemek ve Binyamin Netanyahu ile olan ilişkileri düzeltmek bir şeydir, fakat ordunuza artık güvenemediğinizde odaklanacak daha ciddi meseleler vardır.

İki bin ya da civarı tutuklama Erdoğan için bir darbe sayılır hatta işin özü ordunun onun için hazırladığından fazlasına tekabül etmektedir. Ancak bu İstanbul'un sultanının ülkesini yok ettiğine inanan binlerce ordu mensubunun yalnızca küçük bir kısmı olmalı. Bu yalnızca NATO ve AB'nin hissettiği, olayların dehşet derecesini hesaplama sorunu değildir. Gerçek sorun Erdoğan'ın bu (anlık) başarısının; daha fazla yargılamaya, daha fazla gazeteciye hapse attırmaya, Kürtleri öldürmeye ve Ermeni Soykırımını inkar etmeye ne kadar daha devam edeceğidir.

Yabancılar için Türkiye'deki ırkçılığa varan Kürt korkusunu anlamak zor olabilir. Amerika, Rusya, Avrupa -genel olarak batı- "terörist" sözcüğünün içini o kadar boşalttı ki Türklerin; Kürtlere hangi dereceye kadar "terörist" dediklerini ve

Kürtleri Türk devleti için hangi dereceye kadar tehlike olarak gördüklerini anlamakta zorluk çekebiliriz: Oysa bu, Birinci Dünya Savaşı'nda Ermenilere karşı bakışlarının aynısıdır. Mustafa Kemal Atatürk, Hitler tarafından bile hayran olunan eski laik bir otokrat olabilir ancak onun Türkiye'yi birleştirme çabalarında hedefi olan bu kesimler, sürekli olarak Türklerin can damarına basarken -batılı güçlerin devleti hedef almasına dair karanlık ve (rasyonel) kuşkulara yol açtı.

Sonuç olarak, bu hafta Türkiye'de ilk bakışta gözükütüğünden daha da dramatik olaylar gerçekleşti. Avrupa Birliği sınırlarında Türkiye'den Suriye ve Irak'a, Sina Yarımadası'ndan Libya'ya -bu arada Nice hadisesinden bahsetmeye gerek var mı?- Tunus'a kadar bir anarşi ve çökmekte olan devletler dizisiyle karşı karşıyayız. Sir Mark Sykes ve François Georges-Picot, Arthur Balfour'un da yardımıyla Osmanlı İmparatorluğu'nu parçalamaya başlamışlardı ancak şu an da bu sürüyor.

Ankara'da olmayan darbeye bu iç karartıcı tarihsel çerçeveden bakılmalı ve aylar ya da yıllar içerisinde bir yenisinin geleceği beklenmelidir.

16 Temmuz 2016

Kaynak: The Independent

Çeviri: Kızıl Bayrak Çeviri Kolektifi

Fransa'da Nice katliamı ve kirli hesaplar

Fransa bu kez de Nice'te yapılan katliamla sarsıldı. IŞİD adlı ölüm makinesinin gerçekleştirdiği bu katliamda toplam 84 kişi yaşamını yitirdi. 200'ün üzerinde yaralı var.

Fransız hükümeti, katliamın IŞİD tarafından yapıldığı açıklanır açıklanmaz, yine aynı beylik nakaratı tekrarladi: "İslami terör tehdidi sürüyor..." Devamla, bu teröre karşı kararlılıklarını koruduklarını, ancak bu amaçla seferber ettikleri "operasyonel güçler olarak görev yapan 25 bin asker, polis ve güvenlik mensubunun bu tehdit karşısında yetersiz" kaldığını açıkladı. Büyük bir arsızlıkla, El Khomri yasası ile hedef tahtasına oturttuğu ülkedeki tüm gençlere "polisle çalışın" çağrısında bulundu. Keza, her defasında yaptığı gibi bu kez de her saat başı ulusal birlik ve bütünlük çağrılarını yaptı. Ne var ki bu defa yurtseverlik duygularına hitap ettikleri binleri, on binleri yanlarında bulamadılar. Kısacası bu kez meydanlar dolmadı.

Bilindiği gibi Cumhurbaşkanı Hollande kısa bir süre önce, OHAL'in kaldırılacağını, buna artık gerek kalmadığını açıklamıştı. Ancak, Nice'teki dehşet verici katliamdan hemen sonra yine aynı şeyi yaptı. İlk elden OHAL'in bir kez daha uzatılacağı ve onaylanması için meclise getirileceği açıklandı. Fakat, bu vesileyle sadece içe dönük önlemlerden söz edilip, içe dönük mesajlar verilmedi. Dışa dönük olarak da örneğin, "Irak'ta ve Suriye'de bize saldırınlara saldırmaya devam edeceğiz, hem de yuvalarında. Ulusal güvenlik toplantısında yeni önlemler alacağız" şeklinde bir açıklama da yapıldı.

Fransız muhalefeti, en başta da Marine Le Pen; oluşan kaos ortamını ve Hollande-Valls hükümetine duyulan güvensizliğin artmasını fırsata çevirmekte gecikmedi. Fransa'da "güvenlik zaafiyeti"nin olduğu beylik gerekçesine sarıldı ve bunun nedeninin göçmenler olduğunu ileri sürdü. Bundan hareketle, kendisi ile aynı fikirde olan diğer ırkçı-faşist Sarkozy ile ağızbirliği içinde, göçmenlerin oturumlarının iptal edilmesini ve derhal sınır dışı edilmelerini ileri sürdüler. Dikkate değer olan, Başbakan Valls'in de terörün esas nedeninin, göçmenleri, esas olarak da Müslüman göçmenleri kast ederek, "hızlı radikalleşme" olduğunu dillendirmesi idi.

Nice katliamının yankıları sürüyor. Hollande-Valls ikilisi içeride de dışarıda da oldukça sıkışmış durumda. Bir çıkış arayışındalar.

İÇERİDE TARİHSEL KAZANIMLARA DÖNÜK SALDIRI

Fransız işçi ve emekçilerinin yüzyıllık tarihsel tüm kazanımlarını ne pahasına olursa olsun oldukça radikal tedbirlerle ortadan kaldırmak, Fransız burjuvazisinin ve onun adına da Hollande-Valls hükümetinin yaşanan sıkışmışlığa bulunduğu çözümdür. Geçmiştekilerini katbekat aşan yıkıcı nitelikteki bu sosyal yıkım saldırısı, toplumun sadece işçi ve emekçi kesimlerini değil, orta sınıf da dahil toplumun büyük çoğunluğunu kapsayan bir saldırdır. El Khomri yasası 4 ayı aşkın bir süredir Fransa'nın ana gündemidir ve bu süre zarfında Fransa, işçi, emekçi ve öğrenci gençliğin bu yasaya karşı toplam 12 genel grevine, boykot, blokaj, işgal ve daha pek çok eylemine sahne olmuştur.

Fransız burjuvazisi bu saldırıyı tüm sonuçlarına ulaştırmak istemektedir ve bu konuda oldukça karardır. Bunun için herşeyi göze almış da görünüyor. Bu aynı kararlılığı işbaşına getirdiği Hollande'dan ve Valls hükümetinden de bekliyor. Nitekim, kapitalist sınıfın MADEF adlı örgütü her vesileyle bir an önce işçi hareketinin ezilmesini istemektedir. Koşullar, krizin de tetikleme ile öyle bir mahiyet ve nitelik kazanmıştır ki günümüzde sarı-siyah-yeşil, gerici ya da sosyal-demokrat hiç fark etmez, hiçbir hükümet bir sosyal-yıkım hükümeti olmaktan kaçınmıyor. Bunun, en iddialı sol sosyal-demokrat hükümetlerin dahi kaçınmadığı bir akıbet olduğunu, çok yeni ve yakın bir örnek olarak Syriza örneği ile gördük. Ve nihayet Hollande-Valls hükümeti de kendisinden önce işbaşına gelen tüm

hükümetler gibi, işbaşına geldiği günden itibaren bir sosyal yıkım hükümeti oldu. Hala bu işlevi yerine getiriyor. Öyle ki El Khomri adlı yasa üzerinden işçi ve emekçilerle aylardır sürdürdüğü kavgayı sonucuna ulaştırmak için her yola başvurmuştur. Bunu adeta varlık yokluk sorunu haline getirmiştir. Bunun için her şeyi göze almıştır.

Sosyal yıkım saldırıları ile paralel biçimde yürütülen bir başka saldırı da demokratik ve siyasal alanda yürütülen "haçlı seferi"dir. Fransız burjuvazisi ve işbaşındaki hükümet 4 ay içinde işçi ve emekçi hareketi karşısında o denli aciz ve çaresiz kalmıştır ki Fransa tarihinde ancak çok olağanüstü durumlarda başvurulan kimi önlemlere başvurmuştur. Yerleşik teamülleri de bir yana bırakarak, parlamentosunu, parlamento grubunu hiçe sayarak, 149/3 maddesini devreye sokmuş, bu uygulamanın şahsında iki kez anayasasını bypass etmiştir. Üçüncü kezdir OHAL uzatılmaktadır. Toplantı, yürüyüş, gösteri, grev ve genel grev hakkı gasp edilmeye çalışılıyor, sınıf ve emekçi kitlelerin büyük hareketliliği karşısında içine düşülen acz ve çaresizlikle yasaklara başvuruluyor. IŞİD katliamları bunda ayrıca ve çok özel bir rol oynuyor. Yeni yasakların bahanesi yapılıyor. Polis devleti uygulamaları hız kazanıyor ve giderek kurumlaştırılıyor. Fransız devleti giderek bir polis devletine dönüşüyor.

Fransa'da işbaşındaki Hollande-Valls hükümeti hızla yıpranıyor. Buna karşın ırkçı-faşist parti %40 oranında oy alıyor. Önümüzdeki yıl cumhurbaşkanlığı seçimleri var ve Marine Le Pen cumhurbaş-

kanı olmaya hazırlanıyor.

DIŞARDA EMPERYALİST SALDIRGANLIK VE SAVAŞ

Azgın bir militarizm, silahlanma, askeri harcamalar ve savaşa her yıl daha fazla para aktarmak, dünyanın sorunlu tüm kriz bölgelerine asker göndermek, hegemonya kavgasının gereği olarak rakipleri ile açık ya da gizli rekabet, emperyalist bir saldırganlık, emperyalist koalisyonların ortağı olarak işgallere başvurmak ve yeni bir emperyalist savaş için hazırlık yapmak; tüm bunlar Fransız burjuvazisinin de temel politikalarıdır. Fransız burjuvazisi içeride sosyal yıkım savaşına başvururken, dışarıda da boylu boyunca emperyalist bir savaş yürütüyor. "İç savaştan kaçınacaksın, emperyalist olacaksın." Fransız burjuvazisi işte bunu yapıyor. Afrika'daki sömürgelerine nefes aldırıyor. Libya işgalinde en öndeydi. Libya'da bugünkü kanlı iç savaşın en öncelikli sorumlusu Fransız emperyalizmidir. Kafkaslarda Almanya ile aynı eksende duruyor. Doğu Ukrayna'daki petrol rezervlerini ele geçirme savaşının içindedir. Ortadoğu'da yeniden daha aktif bir pozisyonadadır. Suriye'ye doğrudan müdahaleyi de Fransız emperyalist burjuvazisi önerdi. Son dönemlerde IŞİD'le savaş halinde. Bir önemli gelişme olarak, şu sıralar Rojava'ya o da yerleşmeye çalışıyor. Rojava'da belli sayıda asker bulunduruyor. Bu arada, bir de askeri üs kurma hazırlığı var.

Son olarak Nice katliamının ardından Suriye'deki askeri faaliyeti daha da yoğunlaştıracağını açıkladı. Akabinde de Charles De Gaulle uçak gemisi Basra Körfezi'ne doğru yola çıkarıldı. Tarihinde daha çok siyasi ağırlığı ile dünya siyasetinde etkin olan Fransa, belli bir süredir askeri alanda da bir güç olmaya çalışıyor. Kriz bölgelerinde, özellikle de emperyalistler arası nüfuz mücadelelerinin ana sahnesi olan Ortadoğu'daki bugünkü hareketliliği tam da bu amaçlıdır.

SINIF VE KİTLE HAREKETİ KRİTİK BİR DÖNEMEÇTE

Yaz tatilinin başlamış olması El Khomri saldırısına karşı yükselen hareketliliği bir ölçüde yavaşlatsa da hareketlilik çeşitli biçimlerde devam ediyor. Her iki taraf da kararlılığını koruyor. Sermaye cephesi ve hükümeti ne pahasına olursa olsun sonuç almak istiyor. İşçi ve emekçiler ise saldırıya geçit vermiyor. Dört ayı aşkın süredir direniyorlar. El Khomri

yasası bütünüyle geri çekilene kadar direneceklerini açıklamış da bulunuyorlar. Ancak bu büyük hareketlilik nihayetinde kendiliğinden bir hareketlilik. Bilinir ki bu türden hareketliliklerin eninde sonunda bir sınırı vardır. Bu hareket nihayetinde devrimci bir programdan, yönden ve önderlikten yoksundur. Bu onun en büyük handikabıdır. Her zaman hareketin seyrinde ve sonuçları üzerinde belirleyici rol oynayacaktır.

Fransa'daki sınıf ve kitle hareketliliğinin önemli bir diğer handikabı da sendika bürokrasisidir. Evet, en büyük sendika olan CGT başta olmak üzere 7 büyük sendika bugüne dek bu büyük kitle hareketinin içinde oldu. Hep birlikte eylemler için çağrı yaptılar, işçi ve emekçilerle birlikte yürüdüler. Hala bu yönlü çağrılar yapıyorlar. Hala El Khomri yasaının mevcut haliyle kabul edilemez olduğunu dile getiriyorlar. Bu gerçektir. Ne var ki, bu gerçeğin sadece bir yanındır. Ve sonuna dek kalıcı olamayacaktır.

Ne olursa olsun özünde ve esasında sendika bürokrasisinin niteliği değişmemiştir. Sendika bürokrasisi, koşulları oluştuğunda sermaye sınıfı ve hükümeti ile birtakım kısımlar karşılığında utanç verici uzlaşmalar yapmak, bunun karşılığı olarak da sınıf ve kitle hareketini dizginlemek, saptırmak ve kırmak şeklindeki uğursuz rolünü oynamaktan çekinmeyecektir. Sendika bürokratları bugüne kadar bu uğursuz rollerini oynayamadıysalar eğer, bu, işçi ve emekçilerin taban örgütlülüğü sayesinde. Grevleri, boykotları, blokaj eylemlerini örgütleyen esas gücün bu taban örgütlenmeleri olmasındandır. Fabrika, işyeri, metro, rafineri, hava limanları, okullarda bu yönlü çalışmaların onların damgasını taşımasındandır. Genel grevlerin ve büyük gösterilerin çağrısını yapan esas güç de onlardır. Gösteriler sırasında polisler karşı karşıya gelenler, polislerin barikatlarını yıkanlar da onlardır. Özellikle de hareketin militan gücü olan ve adı "Kırcılar" a çıkan genç kuşaktır. Kısacası Fransa'daki sınıf ve kitle hareketini omuzlayıp sürükleyen işçi, emekçi ve öğrenci gençliktir. Keza bu güçler her aşamada fiili ve meşru mücadeleyi esas aldıkları için hareketin süreklilik kazandırmışlardır. Kavga hala devam ediyorsa bu sayededir. Devamı da yine buna bağlıdır. Demek oluyor ki sendika bürokrasisi verili sınıf ve kitle hareketini sürükleyen güç değildir. Deyim uygunsa, sendika bürokrasisi hareketle birlikte sürüklenmiştir. Mevcut hareket onun uğursuz rolünü oynaması için fırsat tanımamıştır.

Sonuç olarak, Fransa'daki sınıf ve kitle hareketi şimdi kritik bir viraja girmiştir. Mücadelenin önümüzdeki dönemde daha da sertleşeceği ve yeni biçimler alacağı muhtemeldir. Seyri ve sonuçları, çok büyük ölçüde hareketin bundan sonraki etaplarında işçi ve emekçilerin ortaya koyacağı direnme kapasitesine ve kararlılığına bağlıdır.

ABD'den Suriye'yi parçalama planı

ABD-Rusya ilişkileri sarkaç misali gerilim/uzlaşma arasında gidip geliyor. İki gücün çıkar çatışmasının belirgin olduğu alanlardan biri Ukrayna diğeri ise Suriye. Batılı emperyalist ittifakın doğu Avrupa ülkeleri ile eski Sovyet cumhuriyetlerinde savaş aygıtı NATO tatbikatıyla Rusya'yı taciz etmesi de iki güç arasındaki gerilimi arttırıyor. Gerilimin kapsamı görünenin ötesinde olsa da halihazırda çatışmanın en sert yaşandığı alan Suriye'dir.

RUSYA'YI İKNA ETME ÇABALARI

ABD medyasında yayınlanan "sızıdırma" bir belgeye göre Barack Obama yönetimi Rusya'ya yeni bir uzlaşma planı sunmuş. Dışişleri Bakanı John Kerry'nin Moskova ziyaretine denk gelen günlerde sızdırılan plana göre, bazı bölgesel sorunların çözümü için taraflar ortak çalışabilir. Buna göre tarafların karşılıklı tavizler vererek Suriye'de ortak bir "çözüm" e varabilmeleri mümkündür.

Rus liderler sızdırılan plana dair yorum yapmaktan kaçınıırken, Kerry'nin Putin'le uzun süren bir görüşme gerçekleştirmesi, Suriye eksenli pazarlığın yoğunlaştığına işaret ediyor. NATO tacizleriyle Ukrayna'da devam eden krizin de görüşüldüğü, ancak görüşmenin odağında Suriye'nin olduğu belirtildi.

Kerry'nin ziyaretinin ardından yapılan açıklamalar, ABD'nin "teröre karşı ortak savaş" söylemine dayandırdığı önerisinin Suriye'de fiili bir paylaşım önerdiğini gösteriyor. Rusya'nın defalarca dile getirdiği "cihatçı teröre karşı birlikte savaşalım" önerilerini dikkate almayan ABD, şimdi "İŞİD'in yanısıra El Nusra'ya karşı da ortak savaşabiliriz ancak desteklediğimiz cihatçılara dokunmayacaksınız" mahiyetinde bir "uzlaşma" öneriyor.

ÇİHAÇCI TERÖRE DAYALI "NÜFUZ ALANI"

Ortadoğu'daki sadık işbirlikçileri Türkiye-Suudi Arabistan-Katar üçlüsüyle birlikte İŞİD'i ihya eden ABD, uzun süre ayak diredikten sonra bu caniler sürüsünü terör örgütleri listesine eklemek zorunda kalmıştı. El Kaide'nin Suriye kolu El Nusra Cephesi ise gecikmeli şekilde listeye alınsa da halen destekleniyor. Yani ABD ile suç ortakları "terör örgütü" ilan ettikleri cihatçıları bugün de arsızca destekliyorlar. Hem ideolojik çizgisi hem vahşette sınır tanımayan icraatlarıyla İŞİD'den farkı olmayan diğer cihatçı çeteler ise ABD'yle işbirlikçilerinin Suriye'deki tek dayanaklarıdır. Diğer bir ifadeyle "teröre karşı savaş" söylemini ısıtıp duranların Suriye'deki tek dayanakları cihatçı terör örgütleridir.

ABD'nin önerdiği anlaşma/paylaşım planında İŞİD'le birlikte El Nusra'nın da hedef alınmasını, bunun karşılığında ise diğer cihatçılara bir çeşit "dokunulmazlık" tanınmasını talep ediyor. İŞİD-El Nusra dışındaki cihatçı çetelerin kontrol ettiği bölgeler ABD ile işbirlikçilerinin "nüfuz alanı" olacak. Kullandığı cihatçılara dokunulmamasını da isteyen ABD, Suriye'yi fiilen parçalama karşılığında "barış" öneriyor.

RUSYA: CİDDİ OLUN

Suriye politikası net olan Rusya'nın önerileri de somut. ABD ile anlaşmak için çaba sarf eden Putin yönetimi hem uluslararası anlaşmalara uymak hem Suriye'deki çıkarlarını savunmak noktasında tutarlı bir politika izliyor. Buna dayanarak ABD'ye, "Teröre karşı savaşta ciddiyeniz gelin bu sorunu birlikte çözelim" çağrısını yineliyor.

Putin yönetimi Suriye'deki mevzilerini korumak için Esad yönetimini destekliyor. Suriye ordusu ile müttefiklerine verdiği hava desteği ile cihatçılara ciddi darbeler vurulmasını kolaylaştırıyor. Ancak ABD ile suç ortakları tarafından desteklenildiği sürece cihatçı çeteleri ortadan kaldırmının zor olduğunun da farkında. Bundan dolayı ABD ile uzlaşmaya çalışıyor. Ancak bunu yaparken ABD'nin saldırganlığını dizginlemeyi de hedefliyor.

ESAD YÖNETİMİ: BELİRLEYİCİ OLAN SAVAŞ ALANIDIR

Beş yıldan beri cihatçı çetelerle sert bir savaş yürüten Esad yönetimi Cenevre görüşmelerinin tümüne heyet de gönderdi, Rusya'nın önerdiği ateşkeslere de uydu. Ancak tüm bu girişimlere rağmen yıkıcı savaş altıncı yılına girdi. Zira ABD ile işbirlikçileri savaşın bitmesini engelliyorlar. Nitekim Beşar Esad dahil birçok Suriyeli yetkili, Türkiye-Suudi Arabistan-Katar üçlüsünün cihatçılara verdikleri desteği kesmeleri durumunda savaşın üç ayda biteceğini dile getirdiler.

ABD'nin Rusya'ya yeni bir anlaşma önermesinin, cihatçıların Halep'te ciddi mevziler kaybetmesinin ardından geldiğini savunan Suriyeli yetkililer, savaş alanının belirleyici olduğunu ifade ediyorlar. Bundan hareketle de Halep başta olmak üzere birçok cepheye savaş sürdürüyorlar. Birçok kent, kasaba ve yerleşim alanının cihatçılardan kurtarılmasına rağmen bu savaşın belli bir süre daha devam etmesi kaçınılmaz görünüyor. Esad yönetiminin ABD'nin parçalama planını kabul etmesi olası değilken, kazanma şansları olmadığını fark eden cihatçılarla efendileri ise savaş uzatmak için çaba sarfediyorlar.

Evvel Temmuz Festivali üzerine

Evvel Temmuz (Rumi Takvim'e göre Temmuz ayının ilk günü anlamına gelir) festivali, Antakya ve yöresinde Roma İmparatorluğu zamanındaki (yaklaşık 4 bin yıl önce) halkın hasat dönemi bittikten sonra bir sonraki hasat döneminin bereketli geçmesi için bereket tanrısı Tammuz'a kurban bahşedilmesi, hem dinlenmek için hem de bir nevi eğlenmek amacı ile kendi arasında toplanıp günlerce süren gelenekselleşmiş şenliklerdir. Oyunların, türkülerin ve yemeklerin olduğu bu gelenek, Antakya civarında sonradan yerleşen halklar tarafından da benimsenip devam ettirilmiştir. Özellikle de Arap-Alevi halkı ve Antakya'nın bir çok yerinde yaşayan halklar, çoğunluğu bir tarım toplumu olduğu için bu gelenekten etkilenerek, hasat zamanı bitiminden sonra, Temmuz ayının 14, 15'i gibi (Hicri Takvim'de 1 Temmuz) Samandağ'daki sahilde toplanırlar, geleneksel bir yemek olan 'hrisi' yaparlar, ortak sofralar kurarlar, halaylar çekerler. O sene hasatta kendilerinin ürettikleri manileri, mavval (arap ezgileri) şarkıları söylerler, günlerce kolektif bir biçimde kutlarlar. Esasen festival halk tarafından kültürel, geleneksel olarak kutlanırken, yöre halkının özellikle 70'lerdeki devrimci yükselişle beraber hızla politikleşip devrimci harekete yakınlaşması, bu geleneğe de zamanla politik bir biçim vermiş, 90'lı yılların sonlarına doğru da devletin yasaklamalarına rağmen bölgedeki ilerici devrimci güçlerin mücadelesi ve girişimi ile festival daha düzenli bir şekilde örgütlenmiştir.

99'dan beri düzenli olarak yapılan Evvel Temmuz Festivali'nin, bu yıl 17.'si gerçekleştirildi. Her yıl kitlesel bir şekilde gerçekleştirilen festivale (geçmişte on binlerce insan katılıyordu), bu yıl 600-700 kişi katıldı. Elbette bunun nedeninin dönemin siyasi atmosferiyle

Arap-Alevi emekçiler, tıpkı tarihlerinde direnerek kültürlerini, dillerini Lazkiye Dağları'ndan Antakya'ya uzanan bu coğrafyada korudukları gibi; Haziran Direnişi'nde Armutlu sokaklarını direnişin kalesine çevirdikleri gibi, yeni dönemde de gelebilecek her saldırıya karşı bu direnişçi kimliklerini kuşanarak gerekli cevabı verecektir.

dolaysız bir bağı vardır. Seçimler sonrası sermaye devletinin azgınca saldırılarını arttırması, her yeni güne insanların bombalarla uyanmasının yarattığı korku, kumsalda gerçekleşen festivalin güvenliğinin alınamayacağı düşüncesi, özellikle festivalden 1 hafta önce Reyhanlı'da iki İŞİD'linin bomba hazırlarken bombaların patlaması ve yerel medyanın bunu festival için hazırlık olarak yorumlaması insanlarda doğalında tedirginlik yarattı. Mücadelelerle kazanılmış bu festival, bu yıl bir dizi reformist hareketin de içinde bulunduğu tertip komitesinin devletten 'izin almasıyla' gerçekleştirildi. Şüphesiz bombalarla yaratılan korkunun yanında reformistlerin iradesizliği festivalin sönük geçmesinde bir etkidir. Polis barikatlarının çepeçevre sardığı alanda, zayıf bir kitleyle gerçekleştirilen bu yıl ki festival sönük geçti. Saat 20.00'de başlayan konsere sadece 20-30 kişinin gelme-

si, ilerleyen saatte ancak belli bir kitleye ulaşabilmesi yaratılan korkunun boyutunu gösteriyor.

Evvel Temmuz Festivali denilince herkesin aklına kültür gelir, birlik olmak gelir, 5 gün de olsa insanların dillerini yaşattıkları, halaylar çektikleri şenlikler gelir. Her ne kadar bomba korkusu yaşansa da, birçok insan bu yıl da birlik olabildiler. Suriye halkıyla tek yürek olduklarını, Kürdistan'da katledilen halkın yanında olduklarını her defasında dile getirdiler. Lazkiye'den Cizre'ye, Gazze'den Suruç'a, Ankara'ya seslerini çıkarıp katliamlar karşısında isyanlarını alkışlarla, zılgıtlarla dile getirdiler.

Devletin Arap-Alevi halkı üzerinde uyguladığı asimilasyon politikaları ve Antakya'yı cihatçı çetelerin üssü ve operasyon odası haline dönüştürmesi, özellikle hemen sınırda Lazkiye köylerinde yine sermaye devletinin desteğiyle gerçek-

leştirilen Alevi katliamları festivale katılan halkın öfkesini büyüttü.

Düzen, uyguladığı baskıcı politikalar ve krizlerin faturasını işçi ve emekçilere ödeterek kendisine yönelik öfkeyi büyütüyor. Gelecek yıl, devlet festivali yasaklayabilir de. Böyle olduğu takdirde gelecek sene yeni mücadelelere gebe bir dönem olacaktır.

Bu yanı sıra Arap-Alevi emekçiler, tıpkı tarihlerinde egemenler tarafından gerçekleştirilen katliamlara direnerek kültürlerini, dillerini Lazkiye Dağları'ndan Antakya'ya uzanan bu coğrafyada korudukları gibi; Haziran Direnişi'nde Armutlu sokaklarını şehitler vermesine rağmen direnişin kalesine çevirdikleri gibi, yeni dönemde de gelebilecek her saldırıya karşı bu direnişçi kimliklerini kuşanarak gerekli cevabı verecektir.

ANTAKYA'DAN BİR KIZIL BAYRAK OKURU

'Türkiye'de Akademik Yazının Durumu' ya da esnaf mantığı ile işletilen üniversiteler

Boğaziçi Üniversitesi Eğitim Politikaları Uygulama ve Araştırma Merkezi araştırmacısı Dr. Ziya Toprak'ın 'Türkiye'de Akademik Yazının Durumu' başlıklı araştırmasına göre 2007-2016 yılları arasında Türkiye'de bulunan 174 üniversitede şimdiye kadar hiç yüksek lisans ve doktora tezi yazılmadı. Yükseköğretim Kurulu'nun (YÖK) verilerine göre hazırlanan çalışmada 12 üniversitenin yüksek lisans tezi sayısının 1 ile 10 ara-

sında, 51 üniversitenin tez sayısının ise 100'den az olduğu ifade ediliyor.

Yine az da olsa yüksek lisans tezine sahip üniversitelerin 44'ünde ise hiç doktora tezi yazılmamış. 38 üniversitenin doktora tezi sayısı ise 1 ile 10 arasında değişiyor.

Araştırmada yeni açılan üniversitelerdeki yüksek lisans tez sayısının düşüklüğüne dikkat çekilirken, enstitülerin geç açılması veya öğrencilerini geç ka-

bul etmesi de vurgulandı.

Araştırmada en fazla yüksek lisans tezinin 20 bin sayısı ile Gazi Üniversitesi ve en fazla doktora tezinin 7 bin 661 ile Ankara Üniversitesi'nde olduğu aktarılıyor. Bu üniversiteleri de Marmara, ODTÜ, İTÜ ve İÜ gibi üniversiteler takip ediyor.

Araştırmada tez yazılmamasının en büyük nedeni olarak akademisyen yokluğundan kaynaklı bölüm açılmaması

gösteriliyor.

Aynı araştırmada buna rağmen yazılan tezlerin yüzde 34'ünde ağır intihal, yani aşırma olduğunun tespit edildiğine de dikkat çekiliyor.

Yapılan bu araştırmanın da bir kez daha gösterdiği gibi Türkiye'nin eğitim politikalarına öğrencilere araştırma, inceleme, soruşturma yeteneği kazandırmak değil, eğitim kurumlarından kar elde etme bakışı yön veriyor.

Memleketimden manzaralar...

15 Temmuz gecesi TSK'nın açıklamasının ve yaşanan çatışmaların sonrasında sokaklardayız. Sabah yolların kapalı olması ve toplu taşıma araçlarının çalışmaması ile birlikte uzun bir yol katettik. Yol boyunca gördüğüm şaşkınlık ve telaş.

Metrobüsler, marmaraylar, metrolar hiçbir şey çalışmıyor. Metrobüs'te bulunan TV'nin altlarında kalabalıklar halinde insanlar Boğaziçi Köprüsü'nde "teslim olan" askerleri izliyorlar. Herkesin gözlerinde hem şaşkınlık hem de korku var. Gece boyu patlamalar, silah sesleri. Bir grup "teslim oldular mı" diye sorarak geliyor ve sonrasında çöşku seli. Alkışlar, kıyametler. Herkes gecenin yoğunluğu ile konuşuyor da konuşuyor. Bir kısım yurdum insanı gecedan beri sokakta belli hallerinden. Sırtlarında Türk bayrakları, dillerinde korku ve hırs aynı anda.

Gece olanların farkında değil, televizyonlardan izlemeye o kadar alışmış ki insanlar. Her gün kendilerinin parça parça satılmasına alıştığı gibi umarsız bugün de işe gidebileceğini düşünüyor. Yanım-

daki yanındakine diyor ki "gidemiyoruz ya işten atılır mıyız", "saçmalama kimse bir yere gidemiyor". Sonra yürümeye başlıyor kalabalıklar metrobüs duraklarını geçe geçe. Bir askeri tank çıkıyor karşısına insanların herkes fotoğraf çekiyor yanında yamacında. Bir amca bağırıyor "para tatlıdır oğlum ikisi için de diyorum" diye... Başlıyor bir tartışma. Köprüye kadar bir azimle geliyoruz. Yol boyunca arabalar kalmış, camları inmiş, yerlerde kan ve kovanlar var. AKP'nin sokağa çıkma çağrısına uymayanlar sabah işlerine devam etme hayalinde.

Köprüden yürüyerek geçerken Haziran Direnişi'nin 15-16 Haziran'ında kitlelerle yürüdüğümüz gün geçiyor aklımdan. Ne kadar da çöşkulu ve öfkeliydik. Gelecekte işçi sınıfının silahları ve tulumlarıyla yürüdükleri günlerin hayali, 40 yıl öncesindeki günlerin iziyle yürüyorduk. Şimdi ise telaşlı ve ürkek bir kalabalık ile yürüdük. En sonunda önümüz kesildi. Her geçen iki kişiden biri polismiş meğerse. Onlar geçiyor biz bir avuç ka-

lıyoruz. Tankın mühümmatı dolu olduğu için bomba imha ekiplerini bekliyoruz. O arada biri telefonundan gecenin görüntülerini izliyor. İdam çağrıları bir tarafta yükseliyor, bir tarafta gözyaşları. Bütün cam duraklar tuz ile buz, motorun sadece iskeleti kalmış. Cam parçaları, "vatan millet Sakarya" edebiyatları.

Şimdi yükselecek milliyetçi hezeyanların karşısında sınıf kinimizi bileyerek güçlü durmamız gerekiyor. Söylemlerimizi, tüm gerçekleri kitlelere anlatmak zorundayız.

Bugün bizlere hak vermeseler de, yarın bu atmosferin görüntüsü dağıldığında gerçeğin gücüne sarılacaklar. İnsanların gözlerindeki telaş ve korkuyu, savaşma gücüne dönüştürebilmek önemli. Yönetenlerin yönetemeyecek hale gelmesinin tam karşılığını bulacağı bir zaman dilimine giriyoruz. Sınıflar mücadelesinin en hareketli dönemlerini yaşayacağız. Tarih sözümüzü tuttuğumuza tanıklık etti, daha fazlasına da edecektir.

BİR KIZIL BAYRAK OKURU

Wikileaks AKP içi e-postaları yayınladı

Wikileaks Türkiye ile ilgili yayınlayacağını duyurduğu belgelerin ilk serisini 20 Temmuz'da yayınladı. 2010 yılından itibaren AKP içerisindeki e-postaların yer aldığı belgelerde en yeni olarak 6 Temmuz 2016 tarihli e-postalar yer alıyor.

Wikileaks belgeleri kısa bir açıklamayla yayınladı. Açıklamada, yayınlanan ilk serinin A'dan l'ya kadar olan 762 e-posta

adresini kapsadığı ve 294 bin 548 e-postadan oluştuğu belirtildi. E-postaların "akparti.org.tr" uzantılı adresten geldiği ve "hassas iç meselelerden ziyade genellikle dünya meseleleriyle ilgili olduğu" dile getirildi.

Wikileaks açıklamasında, yayınlanan belgelerin ellerine darbe girişiminden bir

hafta önce ulaştığı fakat darbe sonrası tasfiye adımları nedeniyle bir parça ileri alındığı söylendi. Son olarak, "Materyal ve kaynağın darbe girişimi, ya da rakip siyasi parti ya da devletle herhangi bir suretle bağlantılı olmadığını teyit ettik" ifadeleri de kullanıldı.

Wikileaks büyük olasılıkla yayınlayacakları belgelerden dolayı Türkiye ve müttefikleri tarafından siber saldırıya uğradığını belirtmişti.

Belgelerin yayınlanmasının ardından, Türkiye'den erişim engellendi.

Sokakta halk mı vardı? Daha neler!

Yaşanan darbe girişimini halkın önlediğine dair çok büyük nutuklar atıldı. Peki gerçekte çok büyük kitleler sokağa döküldü mü? Ya da bu kitleler mi darbeyi önledi?

AKP'ye ve darbeye ondan yana saf tutmuş medyaya sorsanız durum böyle. Oysa gerçek hiç de böyle değildir.

Peki sokakta kimler vardı? Darbe girişimi duyulur duyulmaz öncelikle AKP il ve ilçe teşkilatları birçok yerde Tayyip Erdoğan'ın çağrısını da beklemeden sokağa çıkmıştı. Bu dar kadroya yapılan çağrıyla birlikte tarikatçılar, AKP'ye oy veren kitlenin daha militan kesimleri ve MHP yanlıları sokağa çıktılar. Bir süre sonra ise oy veren kitlenin bir kısmı ile ne olup bittiğini merak eden bir kitle daha sokaktaydı. Ama bir alanda birikmiş yüz binler halen ortada yoktu.

Kendi bulunduğum yerelde yaptığım gözlemlerden de bahsederek olayı örnekleyeyim. Sincan %60'ı AKP'ye, %20'si MHP'ye oy atan bir kitleye sahiptir. Resmi nüfusu 600.000'in üstündedir. Üstüne üstlük AKP'ye destek veren birçok cemaat de Sincan'da örgütlüdür. Tüm bunlara rağmen Sincan'da ilk gün (darbe akşamı) on ile onbeş bin arası kitle Sincan Lale Meydanı etrafındaydı. İkinci gün bu sayı altı yedi bin, dördüncü gün iki bin civarına düşmüştür. Bu sayılara ek olarak Kızılay'a giden kitle eklenebilir. Oy desteğiyle oranlandığında, örgütlü parti ve cemaatlerin varlığı düşünüldüğünde ve medyada estirilen rüzgar, camilerden, sokak aralarından sokağa çıkın anonsları hesap edildiğinde halkın katılımının minimum düzeyde olduğu görülüyor. Evlere bayrak asın çağrısı da Sincan'da en fazla üç evden birinde karşılık bulabildi. Bunun dışında sokakta bulunan kitleye evlerden destek verici harekette bulunulmadı. Medyadan gösterilen Kızılay mitinglerinde ise ilçelerden otobüslerle yandaş taşımalara, memurları ve işçileri zorla meydana getirmelerine rağmen yüz bin kişiyi bile toplayamadılar.

Tüm bunlar AKP'nin %50'mi evde zorla tutuyorum söyleminin gerçek dışılığını gösteriyor. AKP adına kendilerine verilen desteğin halk desteği olduğunu söylemek gerçek dışıdır. Bu durum AKP'nin olası bir darbe ya da halk hareketi koşullarında kendilerini savunabilecek bir kitleye sahip olmadıkları anlamına da gelmiyor. Zira kendi yandaş takımını ve destekçilerini ileride yaşanabilecek olaylara hazırlama fırsatı yakalamış bulunuyorlar.

SINCAN'DAN BİR KIZIL BAYRAK OKURU

Yaşamları, direnişleri ve ölümleriyle geleceği şekillendirenlere...

Bu topraklarda devrimciler, komünistler her daim zindanlara atılmış, katledilmiştir. Cumhuriyetin ilk yıllarına bakacak olursak, 1920'li yıllardan başlayarak komünistlere yönelik tutuklamalar gerçekleştirilmiştir.

Tutuklanan komünistler yaşamlarını ve buldukları her alanı mücadele alanına çevirdikleri gibi, cezaevlerini de kendi dünya görüşleri ve yaşamları çerçevesinde bir değişim dönüşüm alanı olarak görmüş ve mücadele mevzilerine dönüştürmüşlerdir.

Koşu sisteminin olduğu hapisanelerde tüm ziyaretçilerin getirdiği yiyecek ve paraların ortak bir şekilde kullanılmasını sağlayan komünler, zamanın ortak bir şekilde planlanması, eğitim programları, etkinlikler, spor vb. çalışmalar ile düzenin dayattığı hapslik sınırlandırılmıştır.

1980 askeri faşist darbesi sonrasında baktığımızda, emperyalist-kapitalist dünya sisteminin toplumsal yaşamı ve üretim süreçlerini "yeniden inşaa" sürecinde hapisaneleri yoğun bir kuşatma içine aldığı görülmektedir.

1980'in ön provasısı olan 12 Mart 1971 darbesinden bugüne tutsaklara yönelik sistematik bir şekilde gerçekleştirilen saldırıları görmekteyiz.

1971 darbesinde askeri hapisanelerde tutulan tüm mahpusların asker olarak kabul edileceği karar altına alınır ve tek tip giysi, askeri nizam, sayım görevlilerine tek mil verilmesi vb. saldırıların yanında havalandırma saatlerinin kısaltılması gibi hak gaspları yaşanır.

Sıkıyönetimin ilan edildiği 1978'de bu uygulamalar gittikçe artırılır. 1980 yılına gelindiğinde ise tutuklulara yönelik dayatmalar gittikçe yoğunlaşır. Devlet, tutukluları "rehabilete, islah etme" ve "topluma kazanma" söylemi ile devrimci tutukluların kimliklerini teslim almaya dönük çok yönlü saldırıları devreye sokar.

12 Eylül sonrası yeniden inşa sürecinde koşu sistemindeki eski tip hapisaneler değişir ve hücrelerin yer aldığı hapisaneler yapılır. İlk olarak koşu alanların 16-20 kişiyle sınırlandırıldığı E tipi ha-

pishaneler açılır. Bunu özel tip olarak bilinen, koşu alanın 4-6 kişilik hücrelere bölündüğü H tipi hapisaneler takip eder. Bunlardan biri de Sağmalcılar Özel Tip Hapishanesi'dir.

Hapishanelere yönelik süreklilik arzeden bu politikalarla devrimci tutsaklar tek kişilik hücrelerde tutularak kimliksizleştirilmeye, izole edilmeye çalışılmıştır. Devletin sistematik olarak attığı her adım elbette ki devrimcilerin karşı koyuşu, direnişleriyle karşılaşmıştır.

Diyarbakır hapishanesindeki tutuklular sayımlarda tek sıraya geçme, saç ve bıyıklarının kesilmesi, yemek duası zorunluluğu vb. uygulamalara ve baskılara karşı 2 Ocak 1981'de toplu açlık grevine başlar.

4 Mart 1981'de Kemal Pir ve Hayri Durmuş önderliğinde bir grup tutsak ölüm orucuna başlar. 30. günde Ali Ereğ'in yaşamını yitirmesi üzerine ölüm orucuna girenlerin sayısı artar. 43. günde devlet uygulamalardan vazgeçtiğini belirtir ve ölüm orucu sonlandırılır.

21 Mart 1982'de Mazlum Doğan dayatmalara karşı kendisini yakarak direniş ateşini harlar. 14 Temmuz 1982'de yeni bir ölüm orucu süreci başlar.

Devlet, hapisanelerde farklı düzeylerde de olsa direnişle karşılaşır ve geri adımlar atar.

TUTSAKLAR ZAFERE 12 KIZIL KARANFİLLE YÜRÜDÜLER

1991 yılında kabul edilen Terörle Mücadele Yasası'yla "terör" kapsamındaki tutukluların 1 ve 3 kişilik hücrelere konması kararlaştırılır ve Eskişehir tabutluğu açılır. Fakat devrimciler tabutluklara girmeyeceklerini, kimliksizleştirmeye yönelik bu hücre saldırısını kabul etmeyeceklerini ve teslim olmayacaklarını başlattıkları direnişle ilan ederler.

Devrimci tutsaklar kapsamlı saldırılar karşısında mevzilerini sağlamlaştırmak üzere öncelik-

le tüm cezaevlerinde direnişi yönetmek üzere "Cezaevleri Merkezi Koordinasyonu"nu (CMK) kurdular. Direnişi örgütleyen CMK'da şu örgüt ve partiler bulunuyordu: EKİM, DHKP-C, TKP(ML), MLKP, TİKB, TKP/ML, TKEP-Leninist, HKG, Direniş Hareketi.

Süresiz Açlık Grevi (SAG) kararını alan CMK, SAG'ı 20 Mayıs günü başlattı. Bini aşkın tutsağın yirmiden fazla cezaevinde sürdürdüğü SAG ile devrimci tutsaklar devlete net bir yanıt verdiler. İşkence, sürgün, zorunlu sevk son bulması, Eskişehir tabutluluğunun kapatılması talebiyle tüm hapisanelerde ortak eylem planı yapan devrimci tutsaklar, SAG'ın 63. gününde direnişi ölüm orucuna dönüştürdüler.

Ölüm orucu direnişinin ilk filizi Aygün Uğur oldu. Ardından Altan Berdan

Keremgiller, İlginç Özkeskin, Hüseyin Demircioğlu, Ali Ayata, Müjdat Yanat, Ayçe İdil Erkmen, Tahsin Yılmaz, Yemliha Kaya, Hicabi Küçük, Osman Akgün, Hayati Can ölüm orucu direnişinde şehit düştüler.

Direnişin 69. günü Sağmalcılar Cezaevi'ne gönderilen heyet sermayenin faşist devletinin yenilgiyi kabul ettiğinin açık göstergesiydi. Görüşmeler saat 14.00'te başladı, saat 23.00'e kadar sürdü. Devlet 23 Temmuz'da direnişin taleplerini kabul etti. Devrimci tutsaklar bunun üzerine büyük direnişe son verirken, tam bu saatlerde TKP (ML) savaşçısı Hayati Can direnişin 12. şehidi olarak adını yazdırdı.

20. yılında bu büyük zindan direnişini ve direnişin 12 kızıl karanfilini saygıyla anıyoruz.

